

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 13-19 สิงหาคม 2568

ผู้ส่งออก จีรัฐดูแลเงินบาท หวั่นกระทบผู้นำเข้า จุดแข่งขันข้าวไทย

“จตุพร” ถกผู้ส่งออกข้าว รับมือตลาดผันผวน แรงจากรูเบิลจีน - บังกลาเทศ-ซาอุดี-ญี่ปุ่น ด้านผู้ส่งออกจีรัฐแก้เงินบาทผันผวน หวั่นกระทบคำสั่งซื้อ ผู้ส่งออก-ผู้นำเข้าโดยตรง 6 เดือนส่งออกข้าวได้ 3.73 ล้านตัน เน้นรัฐต้องเร่งพัฒนาพันธุ์ข้าวหิคุแข่ง

วันที่ 14 ส.ค. 2568 นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ได้เสนอให้รัฐบาลดูแลค่าเงินบาทให้มีเสถียรภาพ และอยู่ในระดับอ่อนค่าประมาณ 33-34 บาทต่อดอลลาร์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทย ซึ่งหากค่าเงินบาทผันผวนจะกระทบต่อการตัดสินใจขายและซื้อของทั้งผู้ส่งออกและผู้นำเข้าโดยตรงพร้อมกันนี้ ยังได้เสนอให้เร่งเปิดตลาดข้าวในซาอุดีอาระเบีย ซึ่งใช้ข้าวแข็งในการเลี้ยงแรงงานในแคมป์ และขอให้ผลักดันโควตาการส่งออกข้าวไปญี่ปุ่น รวมถึงผลักดันการส่งออกข้าวไปอิรัก ซึ่งเป็นตลาดศักยภาพที่ไทยควรขยายปริมาณการขายเพิ่มขึ้น

จากรายงานของกรมการค้าต่างประเทศ พบว่า ในช่วงครึ่งปีแรก (ม.ค.-มิ.ย. 2568) ไทยส่งออกข้าวได้ 3.73 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 75,563 ล้านบาท ลดลง 27.29% และ 36.45% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ คาดว่าทั้งปีจะส่งออกได้ 7.5 ล้านตัน โดยได้รับผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงจากปัจจัยสำคัญ อาทิ ปริมาณผลผลิตข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น อินเดียกลับมาส่งออกปริมาณมากและมีสต็อกข้าวในประเทศสูง และอินโดนีเซียลดการนำเข้า รวมทั้งเงินบาทแข็งค่า

สำหรับชนิดข้าวที่ไทยส่งออกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวขาว คิดเป็น 47.19% ของปริมาณส่งออกข้าวไทยทั้งหมด รองลงมาคือข้าวหอมมะลิไทย ข้าวเหนียว และข้าวหอมไทย โดยมีตลาดสำคัญ ได้แก่ อิรัก สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ จีน และเซเนกัล ซึ่งไทยยังคงสามารถขยายตลาดได้ในตะวันออกกลางและยุโรป แม้ตลาดเอเชียและแอฟริกาจะหดตัวลง

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมฯ กล่าวว่า ปี 2568 เป็นปีที่ท้าทายมาก เนื่องจากปริมาณข้าวในตลาดโลกสูง ขณะที่ความต้องการลดลง เช่น อินเดียที่เคยนำเข้า 4 ล้านตันในปีก่อน คาดว่าอาจซื้อเพียงเล็กน้อยช่วงปลายปี ขณะเดียวกัน ราคาข้าวก็ลดลงเหลืออีกโลกรัมละ 10.50 บาท จากเดิม 19-20 บาท ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลกระทบโดยตรง

คู่แข่งของเราพัฒนาเรื่องพันธุ์ข้าวได้ดีขึ้น ทำให้ความแตกต่างด้านคุณภาพลดลง หากราคาข้าวไทยแพงกว่าก็มีแนวโน้มที่ผู้ซื้อจะเปลี่ยนไปซื้อจากประเทศอื่น ดังนั้นต้องเน้นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขาย โดยเฉพาะในตลาดที่มีศักยภาพ เช่น จีน และตะวันออกกลาง พร้อมเร่งพัฒนาความหลากหลายของข้าวไทย โดยเฉพาะข้าวเหนียวซึ่งกำลังได้รับความนิยมในเอเชีย

ด้าน นายจตุพร บุรุษพัฒน์ รมว.พาณิชย์ กล่าวภายหลังหารือร่วมกับสมาคมผู้ส่งออกข้าว ว่า เพื่อหารือสถานการณ์ส่งออกข้าวของไทยในช่วงครึ่งปีหลัง 2568 ท่ามกลางความท้าทายจากตลาดโลก พร้อมกำหนดแนวทางร่วมกันในการผลักดันข้าวไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยมีการนำเสนอภาพรวมสถานการณ์การส่งออก

แนวโน้มตลาด และข้อเสนอจากภาคเอกชนต่อรัฐบาล เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้าวไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้าวเป็นสินค้าเกษตรหลักที่มีผลต่อรายได้เกษตรกรและเศรษฐกิจของประเทศ หากการส่งออกมีปัญหา ย่อมส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

โดยเฉพาะด้านพันธุ์ข้าว ปุ๋ย ยา และต้นทุนการผลิต ซึ่งกระทรวงฯ ได้เริ่มโครงการธงเขียวเพื่อลดภาระ ต้นทุนของเกษตรกร และเตรียมส่งเสริมการผลิตข้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลกอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังมอบหมายให้กรมการค้าต่างประเทศประสานทูตพาณิชย์เร่งติดต่อกับทางการจีน เพื่อผลักดันการส่งออกข้าวตามโควตาที่เหลืออีก 280,000 ตัน รวมทั้งเจาะตลาดผ่านงาน China-ASEAN EXPO 2025 เมืองหนานหนิง เดือนก.ย. 2568 และงาน China International Import Expo (CIIE) 2025 ที่นครเซี่ยงไฮ้ เดือนพ.ย. 2568

นอกจากนี้ ยังเน้นเจาะตลาดสำคัญอื่น ๆ เช่น ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย และบังกลาเทศ ซึ่งเป็นตลาดข้าวขาว และข้าวเหนียว รวมทั้งฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดข้าวหอมมะลิศักยภาพ โดยเฉพาะฮ่องกงที่มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง ส่วนตลาดในประเทศ ได้สั่งการให้กรมการค้าภายในเตรียมออกมาตรการส่งเสริมการบริโภคและระบายสต็อกข้าวหน้าปี คาดว่าจะสามารถดึงข้าวเปลือกออกได้ประมาณ 8.5 ล้านตัน ผ่านจุดกระตุ้นตลาดนัดข้าวเปลือก สิ้นเชือดอกเบี้ยต่ำ และยุ้งฉางของเกษตรกร เพื่อให้มีแรงซื้อในประเทศ พร้อมเร่งระบายข้าวไปยังตลาดศักยภาพทั่วโลก

ที่มา ThaiPBS

“ฟิลิปปินส์” ระงับการนำเข้าข้าว 60 วัน กระทบผู้ส่งออกข้าวไทย

KEY POINTS

- ฟิลิปปินส์ประกาศระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 60 วัน (1 ก.ย. – 30 ต.ค. 2568) เพื่อแก้ปัญหาการค้าข้าวเปลือกในประเทศตกต่ำ
- มาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกข้าวไทยที่มีคำสั่งซื้อค้างอยู่และอาจส่งมอบไม่ทันตามกำหนดเวลา
- กรมการค้าต่างประเทศเตรียมแผนรับมือโดยการเจรจาขยายตลาดส่งออกข้าวไทยไปยังประเทศอื่น เช่น จีน บังกลาเทศ และอิรัก เพื่อลดผลกระทบ

นายเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ได้ประกาศหลังการประชุมหารือกับคณะรัฐมนตรีว่า จะสั่งระงับการนำเข้าข้าว 60 วัน (ตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. – 30 ต.ค. 2568) เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวของเกษตรกรในประเทศโดยเป็นการดำเนินการตามข้อเสนอของนายฟรานซิสโก ดีอู ลอเรล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของฟิลิปปินส์ ที่เสนอให้ประธานาธิบดีมาร์กอสระงับการนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราว

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA) รายงานว่า ขณะนี้ตลาดข้าวในประเทศกำลังเผชิญแรงกดดันจากข้าวนำเข้าราคาถูกส่งผลให้ผู้ค้าข้าวบางรายรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาต่ำสุดเพียง 8-10 เปโซต่อกิโลกรัม ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่อยู่ระหว่าง 12 – 14 เปโซต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรระบุว่า สาเหตุหลักมาจากการทะลักเข้ามาของข้าวนำเข้าราคาถูก

จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ณ กรุงมะนิลา รายงานว่าคำสั่งระงับการนำเข้าข้าวครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะข้าวขัดสีทั่วไป (regular milled rice) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice) ขณะที่ข้าวบาสมาดิและข้าวชนิดอื่นๆ จะได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในข่ายการระงับนำเข้า

ทั้งนี้ เครือข่ายผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์เปิดเผยว่า การลดปริมาณการนำเข้าข้าวจะทำให้ตลาดต้องพึ่งพาผลผลิตในประเทศมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกในประเทศปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นและคาดว่าราคาขายปลีกข้าวจะเพิ่มขึ้นประมาณ 1 - 2 เปโซต่อกิโลกรัม

นางอาร์ดา เฟื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า จากการสอบถามผู้ส่งออกข้าวไทยเกี่ยวกับผลกระทบกรณีดังกล่าว ได้รับแจ้งว่า กรณีรัฐบาลฟิลิปปินส์ประกาศระงับการนำเข้าข้าวส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออก ซึ่งประเทศผู้ส่งออกรายอื่นก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน เนื่องจากยังมีออเดอร์ค้างอยู่และอาจจะส่งมอบไม่ทันก่อนวันที่ 1 ก.ย. 2568

ขณะนี้ทราบจากผู้นำเข้าข้าวฟิลิปปินส์ว่าจะมีการหารือกันในกลุ่มผู้นำเข้าข้าวเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของฟิลิปปินส์พิจารณาผ่อนผันการส่งมอบข้าวที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามที่ได้มีการตกลงทำสัญญาซื้อขายกันไว้แล้วหรือขอให้ยกเลิกมาตรการดังกล่าวต่อไป

อย่างไรก็ตามกรมการค้าต่างประเทศเตรียมแผนส่งเสริมตลาดเพื่อผลักดันการส่งออกข้าวไทยเพื่อช่วยให้มีคำสั่งซื้อรองรับผลผลิตข้าวและสะท้อนเป็นรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวไทย อาทิ การเจรจาขยายตลาดและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้า เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและผลักดันการส่งออกข้าวไทยให้เพิ่มขึ้น ได้แก่

ผลักดันการส่งออกข้าวไทยผ่านการเร่งเจรจาตกลงซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) กับ ประเทศคู่สัญญา อาทิ รัฐบาลจีน (COFCO) ที่ยังเหลือตามสัญญาอีก 280,000 ตัน และขยายตลาดข้าวขาว และข้าวหนึ่งไปยังตลาดที่มีความต้องการและมีศักยภาพอย่างบังกลาเทศ ซาอุดีอาระเบีย และอิรัก การจัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น (7 - 11 ก.ย. ยาน 2568) การรับรองคณะผู้นำเข้าข้าวฮ่องกงเดินทางเยือนไทย (เดือนพ.ย. 2568)

นอกจากนี้ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้านานาชาติ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสและขยายช่องทางตลาดข้าวไทยไปสู่ตลาดต่างประเทศให้ การจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention (TRC) สัญจร โดยการลงพื้นที่จัดสัมมนาให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มความต้องการข้าวในตลาดโลก เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตข้าวได้ตรงกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้นในเดือนส.ค.

ทั้งนี้ในปี 2567 ไทยส่งออกข้าวให้ฟิลิปปินส์ คิดเป็นมูลค่า 333 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 58.69% จากมูลค่าในปี 2566 ซึ่งอยู่ที่ 210,454,575.47 ดอลลาร์ ส่วนครึ่งปีแรก 2568 (ม.ค. - มิ.ย. 2568) ไทยส่งออกข้าวไปฟิลิปปินส์ปริมาณไม่มากนักประมาณ 141,000 ตัน คิดเป็นเพียง 3.78% ของปริมาณการส่งออกข้าวไทยทั้งหมด

"คาดการณ์ว่าภาพรวมการส่งออกข้าวไทยในปีนี้จะเติบโตตามที่ประเมินไว้ 7.5 ล้านตัน" นางอาร์ดา ระบุว่า ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

ทำแซนด์บ็อกซ์ข้าวเพื่ออนาคต

"พาณิชย์" จับมือ "เกษตร" ลุยทำแซนด์บ็อกซ์ แก้ไขปัญหาพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม สำรวจเบื้องต้นมีประมาณ 10 ล้านไร่ นำร่องบางพื้นที่ คัดสินค้าเกษตรมีอนาคต ให้เกษตรกรปลูกแทนข้าว หนุนสร้างรายได้เพิ่ม ส่วนพื้นที่เหมาะสม เดินหน้าส่งเสริมปลูกข้าวพรีเมียม พร้อมช่วยลดต้นทุน มั่นใจปีนี้ส่งออกข้าวเข้าเป้า 7.5 ล้านตัน

นายจุฑาพร บุรุษพัฒน์ รมว.พาณิชย์ เปิดเผย ว่า กระทรวงพาณิชย์ได้หารือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำแซนด์บ็อกซ์ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสม โดยจะเน้นใน 3 พื้นที่ คือ พื้นที่ท่วม พื้นที่น้ำแล้ง และพื้นที่ทั้งท่วมและแล้ง ซึ่งเบื้องต้นจากการสำรวจพบว่า มีประมาณ 10 ล้านไร่ โดยจะนำร่องดำเนินการใน

บางพื้นที่ก่อน แล้วคัดเลือกสินค้าที่เหมาะสมสำหรับนั้นๆ ไปให้เกษตรกรได้ทดลองเพาะปลูก ซึ่งต้องเป็นสินค้าเกษตรกรที่มีอนาคต หรือเป็นโปรดัคส์แชมป์เปี้ยนในอีก 5 ปีข้างหน้า

“ตอนนี้ กรมการค้าภายในได้คุยกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว เพื่อคัดเลือกพื้นที่ แล้วจะไปคุยกับเกษตรกร ไม่ต้องปลูกข้าวได้มัย แต่รัฐจะสนับสนุนให้ปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน และพืชนั้นๆ ต้องเป็นสินค้ามีอนาคต เป็นสินค้าที่ตลาดต้องการ เป็นการเอาตลาดนำการผลิต ไม่ใช่ผลิตแล้วเอาไปขาย ต้องผลิตออกมาแล้วตลาดต้องการ ทั้งหมดนี้พาณิชย์และเกษตรฯได้คุยกันเบื้องต้นแล้ว ในเร็วๆ นี้ ผมจะเรียกมาคุยเพื่อหาข้อสรุปอีกที”

สำหรับการจัดทำแซนด์บ็อกซ์ดังกล่าว เป็นการเอาแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มาทำงานร่วมกับแผนการตลาดของพาณิชย์ (Commerce Map) บวกกับแผนที่สิ่งแวดล้อม (Environment Map) ที่ดูว่าพื้นที่ใดเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว แล้วมาประเมินร่วมกันทั้งหมดว่า พื้นที่นั้นเหมาะสมที่จะปลูกพืชอะไร แต่ไม่ใช่ว่าจะบังคับให้เกษตรกรเลิกปลูกข้าว แต่ถ้าพื้นที่นั้นไม่เหมาะสมที่จะปลูกข้าว ก็จะทำให้เห็นว่า ถ้าปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น จะมีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าปลูกข้าว ทำเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรอื่นๆ ได้เห็น เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยน

ส่วนพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว นั้น จะสนับสนุนให้ปลูกข้าวต่อไป แต่จะเน้นส่งเสริมให้ปลูกข้าวพรีเมียม ข้าวที่ตลาดต้องการ ซึ่งขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ทำงานร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ ในการพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ และจะส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต่อไป นอกจากนี้ ยังได้หาทางลดต้นทุนการเพาะปลูกให้กับเกษตรกร โดยล่าสุดได้เปิดตัวโครงการธงเขียว ซึ่งเป็นความร่วมมือกับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ลดราคาสินค้าปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืช ซึ่งถือเป็นปัจจัยการผลิตหลักของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีต้นทุนต่ำลงแล้ว

ด้านนายฉันทวิทย์ ต้นตลิ่งธิ์ รมช.พาณิชย์ กล่าวว่า ขณะนี้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรฯ กำลังร่วมมือกันพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูก ซึ่งเป็นแผนระยะกลางและยาว แต่ในระยะสั้น กรมการค้าต่างประเทศได้เร่งหาตลาดส่งออก เพื่อผลักดันให้การส่งออกข้าวไทยในปีนี้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 7.5 ล้านตัน หลังจากช่วงครึ่งแรก (ม.ค.-มิ.ย.) ของปี 68 ส่งออกข้าวได้แล้ว 3.73 ล้านตัน มูลค่า 75,563 ล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 27.29% และ 36.45% ตามลำดับเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 67 ส่วนปัญหาค่าเงินบาทแข็งค่านั้น มองว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รู้อยู่แล้วว่าอัตราแลกเปลี่ยนเท่าไรเหมาะสมกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับ การส่งออกของประเทศ

ที่มา ไทยรัฐออนไลน์

นบข.เคาะช่วยไร่ละ 1,000 บาท ทั้งนาปรัง นาปี ตั้งคณะทำงานแก้ปัญหาพันธุ์ข้าว

“สุชาติ”เผย นบข. เคาะช่วยเกษตรกร ไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ ทั้งนาปรัง 2568 และนาปี 2568/69 ทุกครัวเรือน มอบกรมการข้าว และ ธ.ก.ส. เร่งดำเนินการเสนอ ครม.อนุมัติโดยเร็ว ใช้เงินเกือบ 4.4 หมื่นล้านบาท พร้อมอนุมัติจัดสรรโควตาส่งออกข้าวอินทรีย์ไปสหภาพยุโรป ตั้งคณะทำงานแก้ปัญหาพันธุ์ข้าว

นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า เมื่อวันที่ 13 ส.ค.2568 ที่ผ่านมามีคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ที่มีนายพิชัย ชุณหวชิร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบกรอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปีการผลิต 2568 และข้าวนาปี ปีการผลิต 2568/69 โดยจ่ายเงินสนับสนุนไร่ละ 1,000 บาท วงเงินสูงสุดไม่เกิน 10 ไร่ต่อครัวเรือน จ่ายตรงเข้าบัญชีเกษตรกร เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาข้าวตกต่ำและต้นทุนการ

ผลิตที่สูงขึ้น โดยนบข. ได้มอบให้กรมการข้าวและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เร่งดำเนินการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาโดยเร็วที่สุดต่อไป

ทั้งนี้ ที่ประชุมยังได้รับทราบสถานการณ์ข้าวโลกและข้าวไทย โดยคาดว่าราคาข้าวโลก ปีการผลิต 2568/69 จะถูกกดดันจากสต็อกข้าวอินเดียที่เพิ่มขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ การระงับการนำเข้าข้าว 2 เดือนของฟิลิปปินส์ การชะลอนำเข้าข้าวไปจนถึงปี 2569 ของอินโดนีเซีย แต่ยังมีปัจจัยบวกช่วยหนุนราคาข้าว เช่น ผลผลิตข้าวในเวียดนามและฟิลิปปินส์ที่ได้ผลกระทบบกจากพายุวิภา เวียดนามประกาศเริ่มเก็บ VAT 5% กับสินค้าข้าวเพื่อการส่งออกตั้งแต่ 1 ก.ค.2568 ซึ่งนโยบายเหล่านี้จะมีผลต่อราคาข้าวตลาดโลกในระยะข้างหน้า

ขณะเดียวกัน ที่ประชุมได้เห็นชอบการจัดสรรโควตาการส่งออกข้าวอินทรีย์ไปยังสหภาพยุโรปของโครงการเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร สำหรับปี 2569-2571 ของกรมการข้าว เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนผู้ประกอบการส่งออกข้าวอินทรีย์ไปยังสหภาพยุโรป ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ จะจัดสรรโควตาการส่งข้าวไปสหภาพยุโรป สำหรับปี 2569-2571 ปริมาณ 1,700 ตันต่อปี

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นเหมาะสมกับพื้นที่เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ และพันธุ์ข้าวต้องมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร จึงได้ให้ตั้งคณะทำงานประกอบด้วยหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งด้านการผลิตและการตลาด พิจารณานพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพข้าวไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาขาย และให้รายงาน นบข.ให้ทราบในครั้งต่อไป

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย ในฐานะตัวแทนเกษตรกรชาวนา กล่าวว่า ขอขอบคุณ นบข. ท่านประธาน และกรรมการทุกท่านแทนชาวนาทั่วประเทศ ที่ได้ลงมิตช่วยเหลือน้องชาวนาทั้งนาปรังและนาปี ไร่ละ 1,000 บาท เพราะที่ผ่านมา ชาวนาเดือดร้อนจากราคาข้าวตกต่ำ 5,500-6,000 บาทต่อตัน แต่ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ 6,500-7,000 บาทต่อตัน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับชาวนาปรัง 2568 จะใช้งบประมาณ 7,200 ล้านบาท จ่ายให้กับเกษตรกร 8.5 แสนครัวเรือน และชาวนาปี ปี 2568/68 ใช้งบประมาณ 36,000 ล้านบาท จ่ายให้กับเกษตรกรประมาณ 4 ล้านครัวเรือน โดยรอบหน้าจะไม่มีแจกเงินอีก และมีข้อแม้ ไม่สนับสนุนการปลูกพันธุ์ข้าวที่ไม่มีคุณภาพ จะส่งเสริมให้ลดพื้นที่ปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสม และผลักดันการปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชหรือพันธุ์ข้าวที่มีมูลค่าสูง เช่น ข้าวหอมมะลิ และข้าวอินทรีย์ ซึ่งมีราคาสูงกว่าข้าวทั่วไป ส่วนในระยะยาว จะลดพื้นที่ปลูกข้าวจากกว่า 75 ล้านไร่ เหลือ 60 ล้านไร่ ใน 7-10 ปีข้างหน้า เพื่อให้ดีมานด์และซัพพลายสมดุล ลดความจำเป็นในการอุดหนุน และสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตรไทย

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

บอร์ด นบข. ไฟเขียวจ่ายชาวนาไร่ละ 1,000 บาท ชาวนาปี-นาปรัง รับเงิน ก.ย. นี้

ชาวนาเฮ! บอร์ด นบข. อนุมัติจ่ายเงินชาวนาไร่ละ 1,000 บาท สูงสุดรอบละ 10,000 บาท วงเงินรวมกว่า 4.4 หมื่นล้าน แจกชาวนาปรังรอบแรกได้เงิน ก.ย.นี้ ส่วนชาวนาปี ได้ปลายปีหน้า

นายพิชัย ชุณหวชิร รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เปิดเผยภายหลังการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2568 ว่า ที่ประชุมมีมติเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือกนาปรังปีการผลิต 68 และข้าวเปลือกนาปีปีการผลิต 68/69 โดยจ่ายเงินสนับสนุนไร่ละ

1,000 บาท รายละเอียดไม่เกิน 10 ไร่ หรือไม่เกิน 10,000 บาทต่อครัวเรือน ใช้งบประมาณรวมกว่า 44,000 ล้านบาท เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาข้าวตกต่ำและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วน แม้รัฐบาลจะมีมติไม่อุดหนุนต่อเนื่องในระยะยาว แต่กรณีปีนี้เป็นสถานการณ์พิเศษที่ต้องเว้นหลักเกณฑ์

“เราได้มีการคุยกันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องข้าว โดยในปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ขณะที่อินเดียเปิดให้ส่งออกข้าว ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกลดลงอย่างมากจนต่ำกว่าต้นทุนการผลิต เกษตรกรหลายรายจึงประสบภาวะขาดทุน” รมว.คลัง กล่าว

สำหรับขั้นตอนหลังจากนี้ จะมีการเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบเพื่อดำเนินการจ่ายเงินต่อไป

สำหรับข้าวนาปรัง จะใช้งบประมาณราว 7,200 ล้านบาท ซึ่งต้องมีการลงทะเบียนและตรวจสอบ โดยยืนยันว่ายังมีเงินเหลือจากปีที่แล้ว เนื่องจากงบบางอย่างได้เตรียมไว้แล้ว โดยคาดว่าจะภายในเดือน ก.ย.นี้ ส่วนข้าวนาปีใช้งบราว 36,000 ล้านบาท คาดว่าจะจ่ายได้ภายหลังการลงทะเบียนและตรวจสอบสิทธิในปลายปีหน้า โดยเงินจะโอนเข้าบัญชี ธ.ก.ส. ของเกษตรกรโดยตรง โดยจะใช้งบประมาณจากมาตรา 28 จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งคาดว่าจะมีผู้ได้รับกว่า 4 ล้านครัวเรือน

“การใช้มาตรา 28 ของ ธ.ก.ส. เราก็มีทยอยคืนบ้างแล้ว ซึ่งจริง ๆ ยอดยังห่างจากที่ขอไว้เยอะ โดยส่วนใหญ่เกษตรกรเปิดบัญชีกับ ธ.ก.ส. อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเข้ามาตรา 28 มันใจว่าถึงมือเกษตรกรแน่นอน” นายพิชัย กล่าว

ทั้งนี้ ข้าวนาปรัง จะแจกปีนี้ครั้งเดียวเป็นครั้งสุดท้าย และรอบหน้าจะไม่มีการแจกเงินอีก โดยรัฐบาลมีข้อแม้ว่า จะไม่สนับสนุนการปลูกพันธุ์ข้าวที่ไม่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้ลดพื้นที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม พร้อมผลักดันการปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชหรือพันธุ์ข้าวที่มีมูลค่าสูง เช่น ข้าวหอมมะลิและข้าวอินทรีย์ ซึ่งมีราคาสูงกว่าข้าวทั่วไป 30% รวมถึงเร่งพัฒนาเมล็ดพันธุ์และทำการตลาดร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน

นายพิชัย กล่าวว่า แผนระยะยาวของรัฐบาลคือการลดพื้นที่ปลูกข้าวจากกว่า 75 ล้านไร่ เหลือราว 60 ล้านไร่ ใน 7-10 ปีข้างหน้า เพื่อให้ดีมานด์และซัพพลายสมดุล ลดความจำเป็นในการอุดหนุน และสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตรไทยในอนาคต

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

กรม. อนุมัติงบกว่า 61,000 ลบ. รักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกนาปี 68/69

นายอนุกุล พุกษานุกัศดิ์ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบและอนุมัติมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต 2568/69 และอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณ วงเงินรวมทั้งสิ้น 61,697 ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ 51,232 ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด 10,464 ล้านบาท ตามที่กระทรวงพาณิชย์ เสนอ ดังนี้

1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 45,398 ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ 36,232 ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาด 9,166 ล้านบาท จำแนกวงเงินจ่ายขาดเป็น (1) ค่าฝากเก็บ 4,500 ล้านบาท (2) วงเงินชดเชย 2,130 ล้านบาท และ (3) กรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาลยืมและชดเชยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) วงเงิน 2,536 ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2568/69 วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 15,656 ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด 656 ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

3. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2568/69 วงเงินรวมทั้งสิ้น 642 ล้านบาท โดยให้ใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอ ให้กรมการค้าภายใน เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

ช่วยขานาโครงการข้าวนาปรัง ปี 68 และนาปี 68/69 ไร่ละ 1 พันบาท

นายอนุกุล กล่าวด้วยว่า ที่ประชุม ครม.ยังเห็นชอบโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรังปี 2568 และโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี และส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69 และการใช้เงินทุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำรองจ่ายการดำเนินงานตามโครงการทั้ง 2 โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น 45,204 ล้านบาท ดังนี้

2.1 โครงการฯ นาปรัง ปี 2568 วงเงิน 7,286 ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป ทั้งนี้ ให้ดำเนินการช่วยเหลือข้าวนาปรัง เฉพาะปี 2568 เท่านั้น

2.2 โครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 วงเงิน 37,917 ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

นายอนุกุล กล่าวว่า โครงการฯ นาปรัง ปี 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพลดค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกข้าว รวมถึงสนับสนุนให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของการผลิตข้าว

กลุ่มเป้าหมาย 0.861 ล้านครัวเรือน จากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรประมาณ 5.491 ล้านครัวเรือน โดยเกษตรกรจะได้รับเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน 10,000 บาท โดย ธ.ก.ส. จะโอนเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรที่ได้รับสิทธิ

ส่วนโครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ลดค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกข้าว รวมถึงสนับสนุนให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของการผลิตข้าว

กลุ่มเป้าหมาย 4.63 ล้านครัวเรือน จากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรประมาณ 5.491 ล้านครัวเรือน โดยเกษตรกรจะได้รับเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่ หรือครัวเรือนละไม่เกิน 10,000 บาท โดย ธ.ก.ส. จะโอนเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรที่ได้รับสิทธิ

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ)

xx

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาพุ่งสูงขึ้น เนื่องจากผู้ซื้อในฟิลิปปินส์เร่งกักตุนข้าวไว้ก่อนถึงกำหนดเส้นตายการระงับการนำเข้า โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอราคาอยู่ที่ 395 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 391 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ผู้ค้าข้าวกล่าวว่า ผู้ซื้อจากฟิลิปปินส์กำลังเร่งซื้อข้าวก่อนที่ฟิลิปปินส์จะระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 60 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายนเป็นต้นไป เนื่องจากรัฐบาลพยายามปกป้องเกษตรกรที่ท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากราคาข้าวตกต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ผู้ค้ายังกล่าวอีกว่า อุปทานภายในประเทศของเวียดนามกำลังลดลง เนื่องจากฤดูเก็บเกี่ยวฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (the summer-autumn crop) สิ้นสุดลง

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามยังคงทรงตัวอยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 395 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาทรงตัวที่ 371 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 339 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของไทยอยู่ที่ 362 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ปากีสถาน 365 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน และอินเดีย 379 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-18 สิงหาคม 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 42 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 431,400 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และท่าเรือ Mỹ Thoí ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม - 18 สิงหาคม 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 535,400 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 234,500 ตัน มาเลเซีย 5,600 ตัน และฟิลิปปินส์ 295,300 ตัน

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า สมาคมอาหารเวียดนาม (The Vietnam Food Association) ได้ขอให้กระทรวงการค้า (the Ministry of Industry and Trade) ของเวียดนามคัดค้านการเคลื่อนไหวของฟิลิปปินส์ในการระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 2 เดือน โดยผู้ค้าระบุว่า การกระทำดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตในประเทศ

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นผู้ซื้อข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ระบุเมื่อสัปดาห์ก่อนว่าจะระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 60 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 เพื่อปกป้องเกษตรกรท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากราคาข้าวตกต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

แหล่งข่าวระบุว่า ฟิลิปปินส์เป็นตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ซึ่งการระงับการนำเข้าข้าวดังกล่าวจะส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการผลิตข้าวในเวียดนาม

ข้อมูลของกรมศุลกากรเวียดนามระบุว่า เวียดนามส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์ 2.44 ล้านตันในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ คิดเป็น 44.3% ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมดในช่วงเวลาดังกล่าว โดยในปีที่ผ่านมา ตลาดฟิลิปปินส์คิดเป็น 46.7% ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม โดยปริมาณการส่งออกในเดือนกันยายน และเดือนตุลาคม สูงกว่าค่าเฉลี่ยรายเดือน

ต้นปีนี้ เวียดนามได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (memorandum of understanding) ว่าด้วยการค้าข้าวกับฟิลิปปินส์ ประเทศที่ผลิตข้าวก็มีความเสี่ยงต่อน้ำท่วมและพายุไต้ฝุ่น ขณะที่ในปีนี้ ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ในไตรมาสที่ 2 เพิ่มขึ้น 13.9% จากปีก่อนหน้า ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากจากการเติบโต 0.3% ในไตรมาสแรก

ผู้ค้าเวียดนามกล่าวว่าความเคลื่อนไหวของฟิลิปปินส์ในการระงับการนำเข้าข้าวจะกดดันราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม โดยเมื่อวันอังคารที่ 12 สิงหาคม 2568 ข้าวขาว 5% ของเวียดนาม เสนอขายอยู่ที่ 395 ดอลลาร์ ลดลงเกือบ 30% จากปีก่อนหน้า ซึ่งผู้ค้าข้าวเวียดนามกังวลว่าราคาจะร่วงลงอีกหากมีการระงับนำเข้า

ด้านสำนักข่าว Viet Nam News รายงานว่า นาย Đỗ Hà Nam นายกสมาคมอาหารเวียดนาม กล่าวว่า การหยุดชะงักนี้อาจส่งผลกระทบต่อสัญญาที่ลงนามไว้ เท่ากับเป็นการเพิ่มปริมาณสินค้าคงคลัง และสร้างแรงกดดันต่อสภาพคล่องของผู้ส่งออก รวมถึงส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร เนื่องจากฟิลิปปินส์คิดเป็น 40-45% ของมูลค่าการส่งออกข้าวรายปีของเวียดนาม

เขายังกล่าวเสริมว่าสัญญาหลายฉบับที่ลงนามในเดือนสิงหาคมอาจต้องเลื่อนออกไปอย่างน้อยสองเดือน นอกจากนี้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม 5% สำหรับสินค้าส่งออกที่บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมที่ผ่านมา ยังส่งผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของผู้ส่งออกอีกด้วย

สมาคมฯ เสนอให้นำมาตรการอัตราดอกเบี้ยต่ำและการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ไปปฏิบัติ ควบคู่ไปกับมาตรการช่วยเหลือผู้ส่งออกในการเก็บรักษาข้าวไว้จนกว่าจะยกเลิกการระงับการนำเข้า เพื่อหลีกเลี่ยงการขายข้าวในภาวะวิกฤต

สมาคมฯ ยังเสนอให้กระทรวงทำงานร่วมกับหน่วยงานของฟิลิปปินส์เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่ระงับการนำเข้าชั่วคราว ตามบันทึกข้อตกลงการค้าข้าวทวิภาคีที่ลงนามเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2567 และมีผลบังคับใช้จนถึงสิ้นปี 2571 เพื่อรักษาการส่งออกบางส่วนไว้ในช่วงที่มีการตรึงราคานำเข้า

ทั้งนี้ หลังจากประกาศระงับการส่งออกของรัฐบาลฟิลิปปินส์ ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากผู้ซื้อชาวฟิลิปปินส์เพิ่มปริมาณการซื้อในเดือนสิงหาคม โดยราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามพุ่งสูงถึง 391 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ซึ่งเป็นราคาสูงสุดในเอเชีย สูงกว่าอินเดีย 11 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน และสูงกว่าไทยและปากีสถาน ส่วนข้าวหอมมีราคาเพิ่มขึ้น 10-15 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เป็น 505-510 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

ผู้ค้ากล่าวว่าคาดว่าจะการระงับการส่งออกของฟิลิปปินส์จะไม่ส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวของเวียดนาม เนื่องจากผลผลิตข้าวช่วงฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (the summer-autumn) ส่วนใหญ่ได้ถูกขายออกไปแล้ว และผลผลิตข้าวในรอบต่อไปจะเป็นข้าวพิเศษสำหรับบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก อย่างไรก็ตามในระยะยาวฟิลิปปินส์ยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

สำนักข่าว Vietnamnet global รายงานว่า เวียดนามแซงหน้าไทยขึ้นเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับสองของโลก และสามารถขายข้าวได้ราคาสูงสุดในโลก พร้อมเปิดตัวข้าวสายพันธุ์พิเศษที่หาไม่ได้จากที่อื่น ซึ่งทำให้ได้รับคำสั่งซื้อข้าวจำนวนมากในราคาสูงลิ่วจากตลาดญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม (the Ministry of Agriculture and Environment) ระบุว่า ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2568 เวียดนามส่งออกข้าวประมาณ 5.5 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 2.81 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น 3.1% ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลง 15.9% เนื่องจากราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 514 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ลดลง 18.4% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ในช่วงต้นเดือนสิงหาคม 2568 ราคาข้าวเวียดนามปรับตัวอย่างรวดเร็วสวนทางกับแนวโน้มราคาข้าวโลก ขณะที่ราคาข้าวของผู้ส่งออกรายอื่นยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association :VFA) ระบุว่า เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2568 ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนาม (Vietnam's 5% broken rice) เพิ่มขึ้นเป็น 395 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้น 17 ดอลลาร์สหรัฐ จากราคาต่ำสุดที่

378 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2568 แม้จะมีข่าวว่ารัฐบาลอินเดียมีแผนจะระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลออกสู่ตลาดจำนวนกว่า 20 ล้านตัน ในราคาถูกเป็นพิเศษก็ตาม

โดยราคาข้าวส่งออกของเวียดนามในปัจจุบันสูงกว่าราคาส่งออกของไทย (362 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) ปากีสถาน (365 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) และอินเดีย (379 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) อย่างมาก

ด้านนายโด ฮา นัม (Do Ha Nam) นายกสมาคมอาหารเวียดนาม กล่าวว่า ข้าวเวียดนามยังคงมีปริมาณไม่มากพอ เนื่องจากเวียดนามได้สร้างตลาดของตนเองสำหรับข้าวพันธุ์พิเศษ เช่น พันธุ์ DT, OM และโดยเฉพาะข้าวหอมพันธุ์ ST และที่พิเศษคือในเดือนมิถุนายน 2568 เวียดนามได้เปิดตัวการส่งออกข้าว "ข้าวสีเขียวปล่อยมลพิษต่ำ" (Green, Low-Emission Rice) เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นสินค้าที่ประเทศอื่นยังไม่มีการผลิตในปัจจุบัน โดยข้าวชุดแรกนี้ถูกส่งไปยังญี่ปุ่น

ขณะที่ นายฟาม ไท บิญ (Pham Thai Binh) ประธานบริษัท Trung An High-Tech Agriculture JSC เปิดเผยว่า ข้าวสารปล่อยมลพิษต่ำ มีราคาขายที่คลั่งสินค้าของบริษัทในเมืองเกิ่นเทอ (Can Tho) ในราคา 820 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งเทียบเท่ากับราคา CIF ที่กว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ราคานี้เทียบเท่ากับข้าวหอมมะลิเกรดพรีเมียมของไทย และสูงกว่าราคาข้าวหอมที่บริษัทเวียดนามส่งออกในปัจจุบันถึงสองเท่า

ถัดจากญี่ปุ่น เวียดนามมีกำหนดส่งออกข้าวที่ผ่านการรับรองการปล่อยมลพิษต่ำ (low-emission certified rice) เกือบ 3,000 ตันไปยังออสเตรเลียในเดือนตุลาคมที่จะถึงนี้

นายโด ฮา นัม ระบุว่า เวียดนามได้สร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่ง ทำให้มีความต้องการสูงในทุกตลาด โดยกลุ่มสินค้าพรีเมียมยังคงรักษาราคาสูงไว้ได้ แม้ราคาเฉลี่ยโดยรวมจะลดลง ด้วยแรงผลักดันในปัจจุบัน สมาคมอาหารเวียดนาม คาดการณ์ว่าเวียดนามจะส่งออกข้าวประมาณ 8.8 ล้านตันในปี 2568 ซึ่งจะทำให้เวียดนามครองตำแหน่งผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสองของโลกแซงหน้าประเทศไทย เนื่องจากการส่งออกข้าวของไทยลดลงถึง 30%

ผู้ประกอบการภายในประเทศยังคงขยายการส่งออกไปยังแอฟริกา ซึ่งเป็นตลาดที่มีศักยภาพแต่มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากการชำระเงินล่าช้า และเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน นายโด ฮา นัม ได้ชี้ไปที่การพัฒนาพันธุ์ข้าวคุณภาพสูงและพื้นที่เพาะปลูกเฉพาะทาง โดยย้ำว่าข้าวหอมพันธุ์ ST25 เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกย่องในระดับโลกและเป็นการส่งเสริมชื่อเสียงด้านอาหารของเวียดนามด้วย

ด้านนายบูย บา บอง (Bui Ba Bong) ประธานสมาคมอุตสาหกรรมข้าวเวียดนาม (Vietnam Rice Industry Association :VIETRISA) กล่าวว่า เวียดนามได้ประโยชน์จากการเป็นฐานการผลิตข้าวชั้นนำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกำลังเข้าใกล้มาตรฐานระดับโลก โดยโครงการ "เขตวัตถุดิบขั้นเลิศ" (The super raw material zone project) ซึ่งเป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าวคุณภาพสูงที่ปล่อยมลพิษต่ำ 1 ล้านเฮกตาร์ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (the Mekong Delta) กำลังคืบหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการส่งออก เขตวัตถุดิบต้องรับประกันคุณภาพและต้นทุนการผลิตที่ต่ำเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

นายบูย บา บอง ยังย้ำว่าการสร้างเขตเหล่านี้ไม่สามารถปล่อยให้เป็นที่ของธุรกิจเพียงฝ่ายเดียวได้ เกษตรกร สหกรณ์ และหน่วยงานท้องถิ่นต้องร่วมมือกันเพื่อสร้างพื้นที่วัตถุดิบที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับแนวโน้มการบริโภคทั่วโลกด้วย

สำนักข่าว Vietnam News Agency (VNA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2568 ที่ผ่านมา ได้มีการจัดสัมมนาเครือข่ายธุรกิจเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ข้าวเวียดนามขึ้นที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกง (the Hong Kong Special

Administrative Region) โดยมีผู้ส่งออกข้าวและสินค้าเกษตรรายใหญ่ของเวียดนามประมาณ 40 ราย พร้อมด้วยตัวแทนจากผู้ประกอบการค้าข้าวในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงเข้าร่วมงาน

นาย Do Ha Nam นายกสมาคมอาหารเวียดนาม (Chairman of the Vietnam Food Association) กล่าวว่า ผู้ประกอบการเวียดนามได้นำผลิตภัณฑ์ข้าวคุณภาพเยี่ยมมาแนะนำแก่ผู้นำเข้าฮ่องกง โดยหวังว่าจะเป็น การเปิดศักราชใหม่ของการค้าทวิภาคี โดยเขากล่าวว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังฮ่องกงลดลงอย่างมาก นับตั้งแต่เกิดการระบาดของโควิด-19 และสมาคมฯ คาดว่างานสัมมนาครั้งนี้จะช่วยระบุสาเหตุและแนวทางแก้ไข เพื่อฟื้นฟูปริมาณการส่งออกให้กลับสู่ระดับก่อนปี 2563

ขณะที่นาง Le Duc Hanh กงสุลใหญ่เวียดนามประจำฮ่องกงและมาเก๊า (Vietnamese Consul General in Hong Kong and Macau) กล่าวว่า การค้าข้าวมีบทบาทที่มั่นคงและสืบทอดกันมายาวนานในความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างเวียดนามและฮ่องกง โดยเน้นย้ำว่าภาคส่วนนี้ยังคงมีศักยภาพในการเติบโตอีกมาก

กงสุลใหญ่เวียดนามฯ ยังเสนอแนะให้สมาคมที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายพิจารณาความร่วมมือกับวิสาหกิจ และแพลตฟอร์มการซื้อขายคาร์บอนเครดิต เพื่อส่งเสริมและใช้ประโยชน์จากมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกในการเพาะปลูกและแปรรูปข้าว

ทางด้านนาย Kenneth Chan ประธานสมาคมพ่อค้าข้าวแห่งฮ่องกงจำกัด (Chairman of the Rice Merchants' Association of Hong Kong Limited) กล่าวว่า ด้วยประชากรกว่า 7.5 ล้านคนและแทบไม่มีที่ดินทำ กิน ฮ่องกงจึงต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวทั้งหมด เวียดนามในฐานะหนึ่งในผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ยังคงเป็น ผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับสองของฮ่องกง

กรมการค้าและอุตสาหกรรมฮ่องกง (the Hong Kong Trade and Industry Department) ระบุว่า ใน ปี 2567 เวียดนามส่งออกข้าวมาฮ่องกงจำนวน 46,400 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดประมาณ 18.1% และเฉพาะ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 ตัวเลขการส่งออกอยู่ที่ 25,700 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดประมาณ 20.2% เพิ่มขึ้น 22.3% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

สำนักข่าว AFP รายงานว่า รัฐบาลคิวบาได้อนุญาตให้บริษัท Agri VAM ที่เป็นกิจการในเครือของบริษัท Fujinuc Group ของเวียดนาม ใช้ที่ดินขนาด 1,000 เฮกตาร์ในเมืองลอส ปาลาซิโอส (Los Palacios) ซึ่งห่างจาก เมืองหลวงไปทางตะวันตกราว 118 กิโลเมตร

เวียดนามได้ให้คำแนะนำแก่คิวบาเกี่ยวกับการปลูกข้าวมาก่อน แต่นี้เป็นครั้งแรกที่บริษัทเอกชนดำเนินการ ปลูกข้าวเอง โดยรัฐบาลอนุมัติการดำเนินการดังกล่าวหลังจากผลผลิตทางการเกษตรโดยรวมลดลง 52% ระหว่างปี 2561-2566 ตามข้อมูลจากศูนย์การศึกษาเศรษฐกิจคิวบา มหาวิทยาลัยฮาวานา (the Center for the Study of the Cuban Economy at the University of Havana)

ขณะเดียวกัน ผลผลิตข้าวรวมก็ลดลงจาก 300,000 ตันในปี 2561 เหลือเพียง 55,000 ตันในปี 2564 ในช่วงเกิดการระบาดของโควิด แต่เจ้าหน้าที่ระบุว่าตัวเลขดังกล่าวกำลังฟื้นตัวอย่างช้าๆ

ทั้งนี้ ข้าวถือเป็นอาหารหลักของคนในท้องถิ่น โดยชาวคิวบาบริโภคข้าวเฉลี่ย 60 กิโลกรัมต่อคนต่อปี

ในระหว่างการเยี่ยมชมทุ่งนาของสื่อมวลชนในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ตัวแทนของ Agri VAM กล่าวว่า ผลผลิตข้าวจนถึงปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ 7 ตันต่อเฮกตาร์ แต่บริษัทต้องการมากกว่านี้ อย่างไรก็ตาม ตัวเลขดังกล่าวถือว่า สูงกว่าผลผลิตของเกษตรกรชาวคิวบาที่เก็บเกี่ยวได้เพียง 1.5 ตันต่อเฮกตาร์

เวียดนามเคยประสบกับปัญหาขาดแคลนอาหารเช่นเดียวกับที่คิวบากำลังเผชิญในปัจจุบันในช่วงทศวรรษ 1980 แต่ทุกวันนี้ เวียดนามเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ 3 ของโลก และเป็นที่ปรึกษาให้กับประเทศผู้ปลูกข้าวอื่นๆ

ตัวแทนของ Agri VAM กล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า สภาพอากาศและอุณหภูมิเอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรอย่างมาก แต่เกษตรกรชาวคิวบาขาดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่จำเป็นเช่น ปุ๋ย ซึ่งแม้ว่า Agri VAM จะสามารถนำเข้าวัตถุดิบบางชนิดได้ แต่บริษัทก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคอื่นๆ เช่น การขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ปัญหาการขนส่ง และสินทรัพย์ที่ถูกอายัด

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า Agri VAM และบริษัทต่างชาติอื่นๆ ในคิวบาอาจทำได้ แต่พวกเขาไม่สามารถโอนกำไรดังกล่าวไปต่างประเทศได้ เพราะธนาคารไม่มีสภาพคล่อง ไม่มีสกุลเงินต่างประเทศ

ด้านสำนักข่าว 14ymedio ซึ่งเป็นสื่ออิสระของคิวบา เพิ่งเผยแพร่ข้อความบางส่วนจากจดหมายที่ลงวันที่ในเดือนพฤษภาคม ระบุว่าบริษัท Agri VAM ได้ขอให้รัฐบาลคิวบายกเลิกการอายัดเงิน 300,000 ดอลลาร์ในบัญชีของบริษัทที่ธนาคารการเงินระหว่างประเทศ ขณะที่สื่อทางการของเวียดนามรายงานเมื่อเดือนพฤษภาคม ว่า รัฐมนตรีช่วยกระทรวงเกษตรของเวียดนามได้ขอให้รัฐบาลคิวบาจัดอุปสรรคด้านการลงทุนที่บริษัทเวียดนามต้องเผชิญ

ทั้งนี้ คิวบากำลังเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจรุนแรงและต้องการการลงทุนจากต่างประเทศอย่างมาก ซึ่งเวียดนามและพันธมิตรอื่นๆ ต่างแสดงความสนใจที่จะเข้าลงทุน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การผลิตและการค้าข้าวของเวียดนาม ซึ่งมีประเด็นสำคัญของรายงานมีดังนี้

ด้านผลผลิต คาดว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวใน ปี 2568/69 คาดการณ์ว่าจะลดลงเหลือ 42.4375 ล้านไร่ จาก 43.4375 ล้านไร่ ในปี 2567/68 โดยมีผลผลิตข้าวสาร ในปี 2568/69 คาดการณ์ว่าจะลดลงเหลือ 26.0 ล้านตัน จาก 26.75 ล้านตันในปี 2567/68 โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ปริมาณข้าวลดลง ได้แก่ การเปลี่ยนพื้นที่เพาะปลูกเป็นพืชมูลค่าสูงหรือใช้ประโยชน์นอกภาคเกษตร (เช่น ทางหลวง อุตสาหกรรม) ประกอบกับการที่ราคาข้าวเปลือกที่ตกต่ำส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร

อย่างไรก็ตาม ในฤดูใบไม้ผลิปี 2568 (Spring 2025) คาดว่าพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเป็น 18.5625 ล้านไร่ เนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง โดยพันธุ์ข้าวยอดนิยม ได้แก่ ข้าวขาวคุณภาพสูง (OM 5451) ข้าวหอม (Dai Thom 8, OM 18) ข้าวเหนียว (ประมาณ 8% ของพื้นที่ และยังคงมีความต้องการจากจีน) ข้าวญี่ปุ่น (ประมาณ 4%)

ด้านการบริโภค คาดการณ์ปีงบประมาณ 2568/69 จะมีประมาณ 22.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 22.6 ล้านตันในปี 2567/68 ขณะที่แนวโน้มการบริโภคข้าวต่อหัวลดลงเหลือ 6.5 กิโลกรัมต่อเดือนในปี 2567 ลดลง 40% ตั้งแต่ปี 2551 โดยที่อัตราการบริโภคในพื้นที่ชนบทอยู่ที่ประมาณ 7.1 กิโลกรัมต่อเดือน เทียบกับพื้นที่ในเมืองที่ประมาณ 5.5 กิโลกรัมต่อเดือน เนื่องจากการปรับเปลี่ยนมาบริโภคอาหารประเภทโปรตีน ผลไม้ และอาหารแปรรูปมากขึ้น ในขณะที่ความต้องการใช้ข้าวที่เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมแปรรูป (เช่น บะหมี่ เส้นหมี่ กระดาษห่อข้าว)

ด้านการส่งออกในปี 2567/68 ปรับเพิ่มเป็น 8.5 ล้านตัน ขณะที่คาดการณ์ปี 2568/69 จะลดลงเล็กน้อยเหลือ 8.2 ล้านตัน โดยในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 มีการส่งออกแล้วประมาณ 4.7 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นประมาณ 5% เมื่อเทียบกับปีก่อน) โดยตลาดหลักยังคงได้แก่ ฟิลิปปินส์ คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 45% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดของเวียดนาม ขณะที่ตลาดแอฟริกาอยู่ที่ประมาณ 26% ของทั้งหมด (โดยเฉพาะโกตดิวัวร์และกานา) นอกจากนี้ยังมี

ตลาดใหม่ เช่น บังกลาเทศ โดยสัดส่วนของชนิดข้าวที่ส่งออก ได้แก่ ข้าวขาว (WR 5%) ประมาณ 50% ข้าวหอม ประมาณ 23% และข้าวหัก, ข้าวเหนียว, ข้าวญี่ปุ่น รวมกันประมาณ 27%

ส่วนการนำเข้าในปี 2024/25 คาดการณ์ที่ประมาณ 4.3 ล้านตัน และในปี 2025/26 คาดการณ์ที่ 4.5 ล้านตัน โดยในช่วงครึ่งแรกของปี 2025 มีการนำเข้าแล้วประมาณ 2.1 ล้านตัน (ข้าวสาร) เพิ่มขึ้นถึง 54% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นการนำเข้าข้าวเปลือกคิดเป็นสัดส่วนมากถึง 83% ของการนำเข้าทั้งหมด โดยแหล่งนำเข้าได้แก่ กัมพูชาประมาณ 1.7 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 77% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน) ขณะที่แหล่งนำเข้าอื่นๆ เช่น อินเดีย ลาว เมียนมาร์

ด้านสต็อกสิ้นสุดปี 2024/25 คาดว่าอยู่ที่ประมาณ 3.13 ล้านตัน และในปี 2568/69 คาดว่าอยู่ที่ประมาณ 2.63 ล้านตัน โดยรัฐบาลได้มีการจัดซื้อข้าวสำรองไว้ประมาณ 220,000 ตัน ขณะที่ผู้ส่งออกต้องรักษาปริมาณสำรองให้เท่ากับ 5% ของปริมาณการส่งออกในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation; MRF) ว่าในเดือนกรกฎาคม 2568 ซึ่งเป็นเดือนที่ 4 ของปีงบประมาณ 2025/26 (เดือนเมษายน 2568 – มีนาคม 2569) บริษัทส่งออกข้าว 62 ราย ได้ส่งออกข้าวสาร และข้าวหักมีจำนวนรวม 230,671 ตัน มูลค่าประมาณ 77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 124,166 ตัน และข้าวหักจำนวน 106,505 ตัน โดยเป็นการส่งออกข้าวผ่านทางเรือบรรทุกสินค้าทางทะเล 229,671 ตัน และส่งออกทางแนวชายแดน 1,000 ตัน

สำหรับชนิดข้าวที่ส่งออกในเดือนกรกฎาคม 2568 ประกอบด้วย ข้าวขาว 5% และ 10% จำนวนรวม 100,853 ตัน ข้าวขาว 15% จำนวน 4,074 ตัน ข้าวขาว 25% จำนวน 14,689 ตัน ข้าวหนึ่ง 4,550 ตัน ปลายข้าว (Broken rice (A+B)) จำนวน 106,505 ตัน

ตลาดส่งออกข้าวสารที่สำคัญประกอบด้วย 1.จีน 84,324 ตัน 2.ฟิลิปปินส์ 16,274 ตัน 3.สเปน 6,500 ตัน 4.มาดากัสการ์ 3,510 ตัน 5.โปแลนด์ 2,475 ตัน และประเทศอื่นๆ อีก 24 ประเทศรวม 11,083 ตัน ส่วนตลาดส่งออกข้าวหักที่สำคัญประกอบด้วย 1.จีน 40,726 ตัน 2.อินโดนีเซีย 36,273 ตัน 3.เซเนกัล 20,500 ตัน 4.เบลเยียม 8,250 ตัน 5.สหราชอาณาจักร 300 ตัน และประเทศอื่นๆอีก 3 ประเทศรวม 546 ตัน

ทั้งนี้ ในช่วง 4 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2025/26 (เดือนเมษายน 2568 – มีนาคม 2569) การส่งออกข้าวสารและข้าวหักมีจำนวนรวมประมาณ 845,375 ตัน (เพิ่มขึ้น 65.46% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว) มูลค่าประมาณ 290 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 453,501 ตัน และข้าวหักจำนวน 391,874 ตัน โดยปริมาณส่งออกในแต่ละเดือน ดังนี้

- เดือนเมษายน 2568 ส่งออกปริมาณ 142,788 ตัน มูลค่าประมาณ 52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- เดือนพฤษภาคม 2568 ส่งออกปริมาณ 259,501.3 ตัน มูลค่าประมาณ 91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- เดือนมิถุนายน 2568 ส่งออกปริมาณ 212,416 ตัน มูลค่าประมาณ 71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- เดือนกรกฎาคม 2568 ส่งออกปริมาณ 230,671 ตัน มูลค่าประมาณ 77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นายเย มิน ออง (U Ye Min Aung) ประธานสหพันธ์ข้าวเมียนมาร์ (Chairman of the Myanmar Rice Federation; MRF) คาดว่าในปีงบประมาณ 2025/26 (เดือนเมษายน 2568 – มีนาคม 2569) จะมีการส่งออกข้าวสารและข้าวหักรวมประมาณ 3 ล้านตัน

ในปีงบประมาณ 2024/25 (เดือนเมษายน 2567 – มีนาคม 2568) การส่งออกข้าวสารและข้าวหักมีจำนวนรวมประมาณ 2.487 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 1.129 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยส่งออกข้าวไปยังประเทศอินโดนีเซียมากที่สุด โดยมีจำนวนมากกว่า 605,000 ตัน ตามด้วยประเทศจีนประมาณ 516,000 ตัน เบลเยียม 355,000 ตัน ฟิลิปปินส์ 134,000 ตัน บังกลาเทศ 105,000 ตัน เซเนกัล 96,600 ตัน ไ오วรีโคสต์ 60,800 ตัน โปแลนด์ 57,200 ตัน สเปน 48,600 ตัน โมซัมบิก 44,200 ตัน แคเมอรูน 27,100 ตัน สหราชอาณาจักร 22,800 ตัน เนเธอร์แลนด์ 20,000 ตัน โตโก 17,000 ตัน อิตาลี 16,100 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ได้ออกประกาศลงวันที่ 14 สิงหาคม 2568 อ้างถึงการประกาศของประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ (นายเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์) เกี่ยวกับการระงับการนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราว 60 วัน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568

โดยระบุว่าการนำเข้าข้าวตามที่ได้รับอนุญาตตามใบ Sanitary and Phytosanitary Import Clearance (SPSIC) จะต้องปฏิบัติตามนี้

- ในรูปแบบ Bulk เรือต้องออกจากประเทศต้นทางไม่เกินวันที่ 30 สิงหาคม 2568 และต้องมาถึงท่าเรือฟิลิปปินส์ไม่เกินวันที่ 15 กันยายน 2568

- ในรูปแบบตู้ Container ต้องออกใบ B/L ไม่เกินวันที่ 25 สิงหาคม 2568 และต้องมาถึงท่าเรือฟิลิปปินส์ไม่เกินวันที่ 15 กันยายน 2568 ทั้งนี้ ความล่าช้าจากเหตุสุดวิสัยใดๆ จะอนุญาตให้ส่งมอบได้เฉพาะที่ทำเรือมะนิลา ดาเวา คากายันเดโอโร และเซบู

การส่งมอบนอกเหนือจากนี้จะถูกส่งกลับประเทศต้นทาง โดยค่าใช้จ่ายอยู่ในความรับผิดชอบของผู้นำเข้าข้าว ทั้งนี้ การระงับการนำเข้าข้าวไม่ครอบคลุมถึงข้าวพิเศษชนิดอื่นๆ เช่น ข้าวเหนียว ข้าวบาสมาดิ

สามารถดูประกาศได้ที่ <https://www.dft.go.th/th-th/DetailHotNews/ArticleId/29512/-Bureau-of-Plant-Industry-BPI>

สำนักข่าวฟิลิปปินส์ (the Philippine News Agency) รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (The Philippines Department of Agriculture; DA) ประกาศคงราคาขายปลีกแนะนำ (the maximum suggested retail price; MSRP) สูงสุดไว้ที่ 43 เปโซต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.76 ดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับข้าวนำเข้าที่มีเมล็ดหัก 5% แม้จะมีแผนห้ามนำเข้าเป็นเวลา 60 วัน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2568

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์รับรองว่า DA จะติดตามอุปทานและราคาอย่างใกล้ชิดในหมู่ผู้ค้าปลีก ผู้ค้าส่ง และผู้นำเข้า เพื่อป้องกันการแสวงหากำไรเกินควรในช่วงที่ระงับการนำเข้า

การห้ามนำเข้านี้ ซึ่งอาจสั้นลงหรือขยายเวลาออกไป ขึ้นอยู่กับแนวโน้มราคาขายปลีกและผลของฤดูเก็บเกี่ยว ไม่รวมข้าวพันธุ์พิเศษ เช่น ข้าวญี่ปุ่น ข้าวดำ และข้าวบาสมาดิ

ทั้งนี้ ประธานาธิบดีอนุมัติมาตรการเพื่อปกป้องเกษตรกรในท้องถิ่นจากราคาข้าวที่หน้าฟาร์มลดลงในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนตุลาคม

ณ วันที่ 13 สิงหาคม การติดตามของ DA แสดงให้เห็นว่าราคาข้าวสารนำเข้าระดับพรีเมียมในเขตมหานครมะนิลาอยู่ที่ 42-48 เปโซต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.74-0.85 ดอลลาร์สหรัฐ) และข้าวสารท้องถิ่นระดับพรีเมียมอยู่ที่ 42-60 เปโซ (ประมาณ 0.74-1.05 ดอลลาร์สหรัฐ) ในขณะที่ตามข้อมูลของสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (BPI) การนำเข้าข้าวในปีนี้อยู่ที่ 2.58 ล้านตัน ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2568

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานโดยอ้างจากหนังสือพิมพ์ The Philippine Star และ Manila Standard ว่า ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ได้มีคำสั่งให้ระงับการนำเข้าข้าวเป็นระยะเวลา 60 วัน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 เพื่อปกป้องเกษตรกรภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (นาย Francisco Tiu Laurel Jr.) อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ชี้แจงว่า ข้าวบาสมาดิและข้าวชนิดพิเศษอื่น ๆ จะไม่อยู่ภายใต้คำสั่งระงับการนำเข้าครั้งนี้ โดยการห้ามนำเข้าชั่วคราวนี้จะครอบคลุมเฉพาะข้าวทั่วไป (regular milled rice) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice)

กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA) รายงานว่า ขณะนี้ตลาดข้าวในประเทศกำลังเผชิญแรงกดดันจากข้าวนำเข้าราคาถูกส่งผลให้ผู้ค้าข้าวบางรายรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาต่ำสุดเพียง 8 - 10 เปโซต่อกิโลกรัม ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่อยู่ระหว่าง 12 - 14 เปโซต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรระบุว่า สาเหตุหลักมาจากการทะลักเข้ามาของข้าวนำเข้าราคาถูก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อเสนอให้พิจารณาเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าข้าว แต่นาย Dave Gomez เลขาธิการฝ่ายสื่อสารประจำประธานาธิบดีเปิดเผยว่า ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. เห็นว่า ยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม โดยขณะนี้รัฐบาลยังคงเน้นมาตรการเร่งด่วนในการสั่งระงับชั่วคราวแทน โดยในปี 2566 ประธานาธิบดีมาร์กอสเคยออกคำสั่งบริหารที่ 62 (Executive Order 62) เพื่อลดอัตราภาษีนำเข้าข้าวจากภาษี 35% เหลือ 15% เป็นการชั่วคราวจนถึงปี 2571 เพื่อควบคุมราคาข้าวในประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลกำหนดให้มีการตรวจสอบภาษีนำเข้าข้าวทุก 4 เดือน อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีเป้าหมายฟื้นฟูราคาข้าวเปลือก ณ ไร่ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) พบว่าราคาเฉลี่ยของข้าวเปลือกในเดือนมิถุนายน 2568 อยู่ที่ 16.99 เปโซต่อกิโลกรัม จากเดิม 24.93 เปโซต่อกิโลกรัม ลดลง 32% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ข้อเรียกร้องจากภาคเกษตร

หลายภาคส่วนรวมถึงสมาคมอุตสาหกรรมเกษตรกรรมฟิลิปปินส์ (SINAG) และขบวนการชาวนาแห่งฟิลิปปินส์ (KMP) เห็นพ้องว่า การระงับนำเข้าข้าวเป็นเพียงมาตรการชั่วคราวที่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำได้ในระยะยาว โดยระบุว่าปัญหาหลักอยู่ที่พระราชบัญญัติ Republic Act 11203 หรือกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว ซึ่งส่งผลต่อราคาข้าวเปลือกในประเทศ โดยนาย Jayson Cainglet ผู้อำนวยการบริหารของ SINAG เรียกร้องให้รัฐบาล ปรับภาษีนำเข้าข้าวกลับสู่ระดับเดิมที่ร้อยละ 35 สำหรับข้าวจากประเทศอาเซียนและร้อยละ 50 สำหรับข้าวจากนอกอาเซียน เพื่อสร้างเสถียรภาพด้านราคาข้าวเปลือกในประเทศ

เสียงสนับสนุนจากสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives)

ด้านสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) ฟิลิปปินส์ โดยนางสาว Princess Abante โฆษกสภาฯ และนาย Martin Romualdez ประธานสภาฯ ได้ออกมาสนับสนุนคำสั่งของประธานาธิบดี พร้อมชี้ว่า การหยุดการนำเข้าข้าวชั่วคราวจะช่วยเกษตรกรให้มีโอกาสฟื้นตัวและรักษาเสถียรภาพตลาดข้าวในประเทศซึ่งร่าง

กฎหมาย RICE Act หรือพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรมข้าวและคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเสนอโดย นาย Martin Romualdez ประธานสภา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อฟื้นฟูอำนาจในการกำกับดูแลของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (NFA) พร้อมทั้งควบคุมปริมาณข้าวในตลาด ลดราคาขายปลีก และป้องกันการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกรโดยพ่อค้าคนกลาง

นาย Martin Romualdez กล่าวว่า การระงับการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวถือเป็นก้าวที่สำคัญในการปกป้องผลผลิตของเกษตรกรพร้อมย้ำว่านโยบายดังกล่าวมุ่งให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารของประชาชนเป็นลำดับแรก ซึ่งในทุกฤดูกาลเก็บเกี่ยวเกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะราคาข้าวเปลือกที่ตกต่ำเพราะข้าวนำเข้า การระงับการนำเข้าชั่วคราวนี้เป็นโอกาสให้เกษตรกรหยุดพัก ตั้งหลัก และตัดสินใจอย่างเด็ดขาด

นาย Raymond Adrian Salceda ผู้แทนราษฎรจากจังหวัด Albay ระบุว่า การชะลอนำเข้าข้าวในช่วงที่เกษตรกรกำลังเก็บเกี่ยวเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องพร้อมย้ำว่านี่คือช่วงเวลาเกษตรกรต้องพยายามสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพ จึงมีหน้าที่ต้องปกป้องเกษตรกร

สถานการณ์ในพื้นที่เกษตรกรรม

ในจังหวัด Nueva Ecija ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวสำคัญของประเทศฟิลิปปินส์ เกษตรกรได้เริ่มเก็บเกี่ยวข้าวสำหรับฤดูผลิตหลัก ท่ามกลางแนวโน้มราคาข้าวเปลือก ณ ไร่นาที่เริ่มปรับตัวสูงขึ้น

นาย Rolly dela Cruz ผู้ประกอบการค้าข้าวเปลือกจากเมือง San Miguel จังหวัด Bulacan เปิดเผยว่า เกษตรกรรู้สึกพึงพอใจกับการฟื้นตัวของราคาข้าวเปลือกในช่วงที่ผ่านมาหลังจากต้องเผชิญกับราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายเดือนก่อนหน้านี้ โดยราคาข้าวเปลือกสด ณ ไร่นา (Fresh farmgate palay) ในขณะนี้ขยับขึ้นมาอยู่ที่ 13 – 14 เปโซต่อกิโลกรัม จากระดับต่ำสุดก่อนหน้านี้ที่ 8 – 10 เปโซต่อกิโลกรัม

นาย Rosendo So ประธานสมาพันธ์อุตสาหกรรมเกษตรแห่งชาติ (SINAG) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หากรัฐบาลมีการปรับอัตราภาษีนำเข้าข้าวกลับมากอยู่ที่ 35% จะช่วยผลักดันให้ราคาข้าวเปลือกสดทรงตัวอยู่ที่ระดับ 17 – 18 เปโซต่อกิโลกรัม ซึ่งถือว่าเป็นระดับราคาที่เหมาะสม และเพียงพอจะจูงใจให้เกษตรกรยังคงดำเนินการเพาะปลูกในฤดูถัดไป

ขณะที่ นาย Raul Montemayor ผู้จัดการสหกรณ์เกษตรกรอิสระแห่งฟิลิปปินส์ (Federation of Free Farmers Cooperative) ระบุว่า การปรับตัวของราคาข้าวเปลือกอาจมีความเป็นไปได้หากรัฐบาลจะกลับไปใช้อัตราภาษีนำเข้าเดิม

โครงการข้าว 20 เปโซต่อกิโลกรัม

ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ระบุว่า หากการผลิตข้าวในประเทศปรับตัวดีขึ้น รัฐบาลจะสามารถทยอยลดงบประมาณอุดหนุนในโครงการข้าวราคา 20 เปโซต่อกิโลกรัมลงได้ และจะสามารถขยายการเข้าถึงของโครงการให้ครอบคลุมประชาชนได้มากขึ้น โดยโครงการข้าวดังกล่าวเริ่มดำเนินการนำร่องตั้งแต่เดือนเมษายน 2568 สำหรับครัวเรือนที่มีรายได้น้อย โดยใช้งบประมาณจำนวน 4.5 พันล้านเปโซ จากกองทุนฉุกเฉินพร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ทั้งนี้ ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ชี้แจงว่า ผลผลิตข้าวเปลือกที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงฤดูกาลที่ผ่านมาเป็นผลจากการดำเนินนโยบายปฏิรูปภาคการเกษตรหลายประการ อาทิ การปราบปรามการลักลอบนำเข้าและการกักตุนข้าว การจัดสรรเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่เกษตรกร รวมถึงการมอบเอกสารสิทธิที่ดินให้แก่ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการปฏิรูปที่ดิน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,672,967.21 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,326 ใบ) ลดลงประมาณ 7.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,896,411 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,978 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 270,526.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 381 ใบ) ลดลงประมาณ 20.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,017.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 500 ใบ) ลดลงประมาณ 13.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 504,233.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 570 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,195.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 421 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 91.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกรกฎาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 303 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 72.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 167,407.26 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 220 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนสิงหาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 109,264.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 95 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 10.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 388,608.20 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 515 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,094,453.95 ตัน (สัดส่วน 78.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 320,560.33 ตัน (สัดส่วน 12.0%) ไทยจำนวน 154,046.61 ตัน (สัดส่วน 5.8%) ปากีสถานจำนวน 76,290.02 ตัน (สัดส่วน 2.9%) อินเดีย 19,615.25 ตัน (สัดส่วน 0.7%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.2%) กัมพูชา 2,430 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 352 ตัน อิตาลี 2.7 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีจำนวนรวม 3,892 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 3,634,770.05 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 594 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 561,973.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 186 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 167,650.13 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 321 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 389,425.66 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 155 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 338,522.43 ตัน

ด้านกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดการณ์ว่าในปี 2568 นี้ การนำเข้าข้าวฟิลิปปินส์จะลดลง 500,000 ตัน เมื่อเทียบกับที่คาดการณ์ไว้เดิม โดย USDA คาดการณ์ว่าการนำเข้าข้าวจะลดลง 9.3% เหลือ 4.9 ล้านตันในปีนี้ จากที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ที่ 5.4 ล้านตัน

การคาดการณ์ที่ลดลงนี้เป็นผลมาจากคำสั่งของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ อาร์. มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand R. Marcos, Jr.) ที่ให้ระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลาสองเดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 เพื่อปกป้องเกษตรกรในท้องถิ่น ซึ่งแม้จะมีการคาดการณ์ที่ลดลง แต่รายงานของ USDA แสดงให้เห็นว่าฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกในปีนี้

ขณะเดียวกันกระทรวงเกษตรสหรัฐาคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวสารของฟิลิปปินส์จะสูงถึง 12.37 ล้านตันในปีการตลาด 2567/2568 และคาดการณ์ผลผลิตข้าวสารในปีการตลาด 2568-2569 ไว้ที่ 12.3 ล้านตัน

เมื่อต้นปีที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (DA) คาดการณ์ว่าฟิลิปปินส์จะเก็บเกี่ยวข้าวได้มากที่สุดเป็นประวัติการณ์ที่ 20.46 ล้านตัน หรืออาจมากกว่านั้น ขณะที่ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (the Philippine Statistics Authority) ระบุว่าผลผลิตข้าวในช่วง 6 เดือนแรกอยู่ที่ 9.08 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.41% จาก 8.53 ล้านตันในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Jakarta Globe รายงานโดยอ้างรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรว่า อินโดนีเซียยังไม่มีแผนที่จะนำเข้าข้าว โดยปัจจุบัน Bulog ซึ่งเป็นหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐมีปริมาณสำรองข้าวสำรองอยู่ที่ 4.3 ล้านตัน

ทั้งนี้ รัฐบาลตั้งเป้าที่จะลดการนำเข้าข้าวควบคู่ไปกับการส่งเสริมการผลิตภายในประเทศ โดยจำกัดการซื้อจากต่างประเทศให้เหลือเฉพาะพืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าวสาลีและถั่วเหลือง

ปัจจุบัน Bulog จำหน่ายข้าว 3,000 ตันต่อวัน และมีแผนจะเพิ่มเป็น 7,000 ตัน โดยตั้งเป้าหมายไว้ที่ 1.3 ล้านตันภายในสิ้นปีนี้ โดยมีราคาขายปลีกจำกัดไว้ที่ 12,500 รูเปียห์ (0.78 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม จะมีการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบการจัดจำหน่ายเพื่อป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายซุลกิฟลี ฮาซัน (Zulkifli Hasan) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงประสานงานด้านอาหาร (Coordinating Minister for Food) ได้เรียกร้องให้ Bulog เร่งกระจายข้าวเพื่ออาหารและรักษาเสถียรภาพราคา (SPHP) ผ่านช่องทางการตลาด

ในการประชุมประสานงานด้านการจัดการข้าวที่กรุงจาการ์ตาเมื่อกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา เขาได้ย้ำว่าตลาดเป็นสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดจำหน่ายข้าว SPHP หากเป็นไปได้ การกระจายข้าวควรถึง 10,000 ตันต่อวัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 300,000 ตันต่อเดือน

ปัจจุบันอัตราการกระจายข้าวอยู่ที่เพียง 2,500 ตันต่อวัน ซึ่งรัฐบาลได้ตัดสินใจกระจายข้าว 1.3 ล้านตันภายใต้โครงการ SPHP เป็นระยะๆ

รัฐมนตรีกล่าวว่าเขาเชื่อมั่นว่าการกระจายข้าว SPHP จะสามารถเพิ่มขึ้นได้เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวหลัก ซึ่งฤดูเก็บเกี่ยวจะมาถึงในเดือนกันยายนนี้ ขณะเดียวกันเขายังยืนยันว่าปริมาณข้าวในคลังของ Bulog ยังคงอยู่ในระดับที่ปลอดภัยที่ประมาณ 3.9 ล้านตัน

ทั้งนี้ รัฐบาลกำลังกระจายข้าวในโครงการ SPHP ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม ถึง 31 ธันวาคม 2568 เพื่อควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคา ซึ่งการจัดจำหน่ายข้าว Bulog ได้ร่วมมือกับหลายภาคส่วน ได้แก่ กระทรวงหน่วยงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (the National Police; Polri) กองทัพแห่งชาติอินโดนีเซีย (the Indonesian National Armed Forces; TNI) รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานในระดับภูมิภาค

รัฐบาลกำหนดราคาขายปลีกสูงสุดของข้าว SPHP ไว้ที่ 12,500 รูเปียห์ (0.76 ดอลลาร์สหรัฐ) ถึง 13,500 รูเปียห์ (0.82 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม และจำกัดการซื้อข้าวของผู้บริโภคไว้ที่ 2 ถุง (ถุงละ 5 กิโลกรัม) หรือ 10 กิโลกรัม

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the United States Department of Agriculture; USDA) รายงานสถานการณ์การผลิตและการค้าข้าวของอินโดนีเซีย โดยมีประเด็นสำคัญของรายงานมีดังนี้

พื้นที่เก็บเกี่ยว : ปี 2567/68 (มกราคม-ธันวาคม 2568) คาดการณ์ไว้ที่ 71.25 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจาก 68.75 ล้านไร่ ในปี 2566/67 และปี 2568/69 (มกราคม-ธันวาคม 2569) คาดการณ์ไว้ที่ 70 ล้านไร่ ลดลงจาก 71.25 ล้านไร่ในปี 2567/68

ผลผลิต : ปี 2567/68 ผลผลิตข้าวเปลือกคาดการณ์ไว้ที่ 53.7 ล้านตัน (ลดลงเล็กน้อยจากประมาณการก่อนหน้านี้ที่ 54.5 ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตลดลง) ขณะที่ข้าวสารคาดการณ์ไว้ที่ 34.1 ล้านตัน ลดลงเมื่อเทียบกับ 33.0 ล้านตันในปี 2566/67 ส่วนในปี 2568/69 คาดการณ์ว่าจะคงที่ที่ 33.6 ล้านตัน (ข้าวสาร) บนพื้นที่เก็บเกี่ยวประมาณ 70 ล้านไร่

รูปแบบตามฤดูกาล:

- รอบการเพาะปลูกแรก (First crop cycle) อยู่ในช่วงเดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์ (ประมาณ 50–55% ของผลผลิตต่อปี)
- รอบการเพาะปลูกที่สอง (Second crop cycle) อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน (ประมาณ 30–35% ของผลผลิตต่อปี)
- รอบการเพาะปลูกที่สาม (Third crop cycle) อยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม (ประมาณ 15–20% ของผลผลิตต่อปี)

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเพาะปลูก ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่ยาวนานในปี 2567/2568 ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ราบลุ่มกึ่งชลประทานสามารถปลูกข้าวเปลือกแทนพืชผลรองได้ในช่วงรอบการเพาะปลูกที่สาม อย่างไรก็ตาม ฝนตกต่อเนื่องในช่วงการสร้างเมล็ด (the grain-filling phase) ทำให้ผลผลิตลดลงเล็กน้อย ขณะที่การใช้ปุ๋ยมีปริมาณเพิ่มขึ้นเนื่องจากกระบวนการอุดหนุนที่ง่ายขึ้น

ในด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ หน่วยงาน BULOG (หน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ) มีหน้าที่จัดหาข้าวสารประมาณ 3 ล้านตัน เพื่อเป็นทุนสำรองของรัฐบาล ในราคา 6,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม (ประมาณ 400 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน)

ด้านการบริโภค ในปี 2567/68 คาดการณ์ไว้ที่ 35.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ในปี 2568/69 คาดว่าจะลดลงเล็กน้อยเหลือ 35.3 ล้านตัน ซึ่งสาเหตุของการลดลง เนื่องจากการกระจายการบริโภคอาหารไปยังอาหารที่ทำจากแป้ง (เช่น บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่) ขณะที่โครงการภาครัฐ เช่น โครงการรักษาเสถียรภาพอุปทานและราคาอาหาร (Stabilization of Food Supply and Prices; SPHP) และโครงการช่วยเหลือการกระจายข้าว มุ่งเน้นไปที่การรักษาเสถียรภาพราคา มากกว่าการกระตุ้นการบริโภค ประกอบกับแรงกดดันทางเศรษฐกิจและกำลังซื้อที่ตกต่ำ ทำให้ครัวเรือนหันไปบริโภคคาร์โบไฮเดรตที่ราคาถูกกว่าบางส่วน

ด้านการนำเข้า ในปี 2567/68 คาดการณ์ไว้ที่ 700,000 ตัน ส่วนใหญ่เป็นข้าวชนิดพิเศษและข้าวแปรรูป (ลดลงอย่างมากจาก 4.6 ล้านตันในปี 2566/67) ส่วนในปี 2568/69 คาดการณ์ไว้ที่ 800,000 ตัน ขณะที่ปริมาณสต็อกคงเหลือ ณ สิ้นปี (Ending Stocks) ในปี 2567/68 คาดว่าอยู่ที่ประมาณ 5.47 ล้านตัน (ลดลงจาก 6.17 ล้านตันในปี 2566/67) และในปี 2568/69 คาดการณ์ว่าจะลดลงอีกเหลือ 4.57 ล้านตัน

ที่มา *Oryza.com*

มาเลเซีย

บทความในหนังสือพิมพ์ New Straits Times ซึ่งผู้เขียนเป็นอาจารย์พิเศษประจำสถาบันนโยบายสาธารณะและการจัดการระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยมาลายา (the International Institute of Public Policy and Management, Universiti Malaya) ได้เน้นย้ำว่าภาคการผลิตข้าวของมาเลเซียจำเป็นต้องปฏิรูปนโยบายเชิงกลยุทธ์

ข้าวยังคงเป็นอาหารหลักเชิงยุทธศาสตร์ในมาเลเซีย ประชาชนส่วนใหญ่บริโภคทุกวัน และเป็นศูนย์กลางของเทศกาลทางวัฒนธรรม แม้ว่าจะมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ 70-75% ผ่านการชลประทานและการปลูกพืชสองแปลงตั้งแต่ทศวรรษ 1970 แต่ประเทศก็ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าจากหน่วยงาน Bernas

ความกังวลที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจำนวนประชากรต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการบริโภคข้าวไม่ได้ถูกนำมาคำนวณในการคำนวณในอดีต กำลังสร้างความตึงเครียดให้กับนโยบายปัจจุบัน ความไม่มีประสิทธิภาพในการผลิต การกำหนดราคา การอุดหนุน การสี และการลักลอบนำเข้า ประกอบกับพรมแดนที่เปราะบาง ยังเป็นความท้าทายของระบบ

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ทบทวนนโยบายอย่างครอบคลุม โดยคำนึงถึงความเป็นจริงของสภาพภูมิอากาศ แหล่งคาร์โบไฮเดรตทางเลือก และบทเรียนจากแบบจำลองความมั่นคงด้านการนำเข้าของสิงคโปร์

การทบทวนพื้นที่นาข้าวที่ไม่ได้ใช้ การฟื้นฟูการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวแบบดั้งเดิมและพันธุ์ข้าวทางเลือก และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันต่างๆ เช่น MARDI ถือเป็นก้าวสำคัญ การสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณชนและการผลิตอาหารในครัวเรือนขนาดเล็กอาจช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศได้

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว The Jiji Press รายงาน เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 ว่าราคาขายปลีกข้าว (Retail prices of rice) ในซูเปอร์มาร์เก็ตประมาณ 1,000 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่น ในช่วงระหว่างวันที่ 4-10 สิงหาคม 2568 อยู่ที่ 3,737 เยนต่อ 5 กิโลกรัม เพิ่มขึ้น 195 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า และสูงกว่าปีก่อนหน้าถึง 1.4 เท่า

กระทรวงเกษตรประกาศเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568 ที่ผ่านมาซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการชะลอตัวของยอดขายข้าวที่ระบายออกจากคลังสำรองของรัฐบาล ในขณะที่ข้าวผสมและข้าวไม่มียี่ห้ออื่นๆ (Blended and other no-brand rice) รวมถึงข้าวจากสต็อกของรัฐบาล (government-stockpiled rice) คิดเป็น 48% ของยอดขายทั้งหมด ซึ่งลดลง 7% จากสัปดาห์ก่อนหน้า

ทั้งนี้ ข้าวจากสต็อกของรัฐบาล (government-stockpiled rice) ซึ่งระบายออกมาโดยไม่ได้ประมูล (no-bid contracts) มีจำนวนรวม 11,820 ตัน ในช่วงระหว่างวันที่ 4-10 สิงหาคม 2568 ลดลงจาก 13,257 ตันในสัปดาห์ก่อนหน้า

ขณะที่ราคาเฉลี่ยของข้าวที่มีตราสินค้าซึ่งเป็นพันธุ์เฉพาะหรือข้าวจากแหล่งผลิตเฉพาะ (brand rice, which refers to specific varieties or rice from specific production areas) กลับมีราคาเพิ่มขึ้น 37 เยน อยู่ที่ 4,239 เยน โดยอยู่เหนือ 4,000 เยนตั้งแต่เดือนมีนาคม 2568 ที่ผ่านมา

สำนักข่าว NHK รายงานว่า ข้าวที่เพิ่งเก็บเกี่ยวมาใหม่ในปีนี้เป็นที่เริ่มออกวางขายตามร้านค้าในญี่ปุ่นแล้ว แต่ราคายังคงอยู่ในระดับแพงผิดปกติ

ร้านค้าแห่งหนึ่งในเขตชิบูย่าของกรุงโตเกียว เริ่มจำหน่ายข้าวเก็บเกี่ยวใหม่พันธุ์โคชิฮิการิจากจังหวัดซากะ ในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของญี่ปุ่น เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว โดยข้าวบรรจุถุงน้ำหนัก 5 กิโลกรัมขายในราคาแบบรวมภาษีมูลค่า 5,500 เยน หรือราว 37 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งแพงขึ้นราว 60% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ร้านค้าระบุว่า สหกรณ์การเกษตรกำลังเพิ่มเงินที่จ่ายล่วงหน้าแก่ชาวนา ซึ่งส่งผลให้ราคาขายส่งและราคาขายปลีกพุ่งขึ้น โดยนายโคอิเกะ ทาดาโอะ ซึ่งเป็นผู้แทนของร้าน กล่าวว่า ข้าวพันธุ์โคชิฮิการิและพันธุ์อื่นในอันดับต้น ๆ ยังคงโดนผลกระทบจากราคาที่แพงขึ้นของข้าวที่เก็บเกี่ยวปีที่แล้ว

เขากล่าวว่า แนวโน้มนี้ไม่น่าแน่นอน เนื่องจากราคาจะเปลี่ยนแปลงโดยขึ้นอยู่กับการจัดจำหน่ายข้าวในคลังของรัฐบาล และผลผลิตโดยรวมของข้าวปีนี้

บทความของ Bloomberg Economics ระบุว่า ธนาคารกลางญี่ปุ่น (the Bank of Japan) อาจขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจาก 0.5% เป็น 0.75% ในเดือนตุลาคม เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ในระดับสูงต่อไปจากราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้น

ธนาคารกลางญี่ปุ่นเชื่อว่าอัตราเงินเฟ้อที่สูงกว่าเป้าหมาย 2% เป็นเพียงชั่วคราว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากราคาข้าว และอาจมองโลกในแง่ดีเกินไป

แม้ว่าราคาข้าวขายปลีกจะลดลงตั้งแต่เดือนกรกฎาคมหลังจากรัฐบาลระบายข้าวจากสต็อกสำรอง แต่ข้อมูล CPI ติดตามเฉพาะข้าวตรา (เช่น ข้าวโคชิฮิการิ) ซึ่งยังคงมีราคาสูงและไม่รวมข้าวพันธุ์ที่มีราคาถูกกว่า

อัตราเงินเฟ้อข้าวพุ่งสูงขึ้น 100.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนในเดือนมิถุนายน โดยเพิ่มขึ้น 0.61% จาก CPI ที่ 3.3% แม้ว่าข้อมูลของกระทรวงฯ จะแสดงให้เห็นว่าราคาข้าวขายปลีกลดลง 17.3% นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม แต่ราคาข้าวที่มีตราสินค้า (branded rice prices) ที่เกี่ยวข้องกับ CPI ลดลงเพียง 6% ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) น่าจะยังคงสูงต่อไปจนถึงเดือนสิงหาคม โดยจะส่งผลต่อราคาอาหารเช็ตเบนโตะ ซูชิ และอาหารอื่นๆ โดยรวม

ทั้งนี้ ฤดูร้อนที่ร้อนและแห้งแล้งมีแนวโน้มที่จะผลักดันราคาข้าวเก็บเกี่ยวใหม่ในฤดูใบไม้ร่วงให้สูงขึ้น
ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนมิถุนายน 2568 มีจำนวน 226,117 ตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 184.23% เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายน 2567 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนมิถุนายน 2567 อยู่ที่ 79,553 ตัน) โดยประเทศหลักที่จีนนำเข้าข้าวในเดือนมิถุนายน 2568 ได้แก่ 1.เมียนมา 89,710 ตัน 2.ไทย 55,026 ตัน และ 3.เวียดนาม 37,564 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนมิถุนายน 2568 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 55,026 ตัน มูลค่าประมาณ 27.767 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 181% และ 112% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (มิถุนายน 2567) ที่มีการนำเข้าปริมาณ 19,567 ตัน มูลค่าประมาณ 13.068 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ปริมาณและมูลค่าลดลง 15.1% และ 18.9% เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2568 ที่มีการนำเข้าปริมาณ 64,794 ตัน มูลค่าประมาณ 34.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม-มิถุนายน 2568) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 326,255 ตัน มูลค่าประมาณ 182.526 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 65% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 32% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2567 ที่นำเข้า 198,256 ตัน มูลค่าประมาณ 138.226 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวอินเดียค่อนข้างทรงตัวอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ 3 ปี โดยข้าว 5% (Indian 5% broken parboiled) ราคาอยู่ที่ 369-374 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (เป็นระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565) เท่ากับระดับ 369-374 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% (Indian 5% broken white rice) อยู่ที่ 360-368 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เท่ากับระดับ 360-368 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ผู้แทนจำหน่ายรายหนึ่งในเมืองมุมไบกล่าวว่า สภาพอากาศเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกข้าว โดยคาดว่าผลผลิตในปีนี้จะสูงกว่าการเก็บเกี่ยวที่เป็นสถิติสูงสุดของปีที่แล้ว

สำนักข่าว Millennium Post รายงานว่า การส่งออกข้าวจากอินเดียไปยังบังกลาเทศกลับมาดำเนินการอีกครั้งเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2568 หลังจากที่รัฐบาลรักษาการของบังกลาเทศได้ยกเลิกการระงับการนำเข้าเพื่อรับมือกับราคาข้าวในประเทศที่พุ่งสูงขึ้น

โดยกระทรวงพาณิชย์บังกลาเทศได้อนุมัติให้บริษัท 242 แห่ง นำเข้าข้าวหนึ่ง (parboiled rice) จำนวน 461,000 ตัน และข้าวขาว (atap rice) จำนวน 39,000 ตัน โดยทั้งหมดจะนำเข้าภายในวันที่ 30 กันยายน 2568

ผู้ค้าชาวอินเดีย ซึ่งตั้งเป้านำเข้าข้าวสาร 200,000 ตัน ผ่านท่าฮิลี (Hili port) เพียงแห่งเดียว ต่างยินดีกับข้อตกลงปลอดภาษี และเริ่มส่งสินค้าภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากประกาศดังกล่าว เจ้าหน้าที่คาดว่ากระแสการค้าข้ามพรมแดนจะมีเสถียรภาพในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า ซึ่งจะช่วยรักษาเสถียรภาพราคาและเสริมสร้างการค้าทวิภาคี

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ฝนมรสุมที่ตกหนักช่วยเติมเต็มแหล่งกักเก็บน้ำหลักของอินเดีย ส่งผลให้พืชผลสำหรับเพาะปลูกในฤดูหนาว เช่น ข้าวสาลีและเรพซิด ซึ่งต้องพึ่งพาการชลประทานจากเขื่อนและน้ำใต้ดินมีแนวโน้มสดใสขึ้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ระบุว่า คาดว่าพื้นที่เพาะปลูกในฤดูหนาวจะเพิ่มขึ้น โดยมีสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเก็บเกี่ยวธัญพืชอาหารในปี 2567-2568 ผลผลิตข้าวสาลีอาจสูงกว่า 117 ล้านตัน ซึ่งอาจกระตุ้นให้รัฐบาลผ่อนคลايข้อจำกัดการส่งออก ขณะที่ผลผลิตเรพซิดที่สูงขึ้นอาจช่วยลดการนำเข้าน้ำมันพืชที่บริโภคได้

ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายน ภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียมีปริมาณน้ำฝนสูงกว่าปกติ 15% ทำให้ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำสูงขึ้น 14.5% จากปีก่อน และสูงกว่าค่าเฉลี่ย 10 ปี 33%

กระทรวงเกษตรฯ คาดการณ์ว่าผลผลิตธัญพืชอาหารทั้งหมดจะสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 354 ล้านตัน ซึ่งรวมถึงข้าวจำนวนประมาณ 149 ล้านตัน โดยรัฐบาลจะยังจัดหาเมล็ดพันธุ์คุณภาพสูงเพื่อสนับสนุนผลผลิตที่สูงขึ้น และลดต้นทุนการชลประทานอีกด้วย

ข่าวประชาสัมพันธ์ของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2568 ระบุว่าพื้นที่ปลูกข้าวฤดูการผลิต Kharif เพิ่มขึ้น 9.8% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าเป็นประมาณ 249.12 ล้านไร่ ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เป็นผลมาจากปริมาณฝนมรสุมปกติในปี

หนังสือพิมพ์ Hindu รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (the India Meteorological Department; IMD) ว่าอินเดียได้รับปริมาณฝนในฤดูมรสุมในระดับใกล้เคียงค่าปกติในปี โดยในช่วงระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน ถึง 10 สิงหาคม 2568 มีปริมาณน้ำฝนสะสม 539 มิลลิเมตร เทียบกับปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยระยะยาว (the long-period average; LPA) ที่ 535.6 มิลลิเมตร ซึ่งสูงกว่าปกติประมาณ 1% อย่างไรก็ตาม การกระจายตัวของปริมาณน้ำฝนมีความไม่สม่ำเสมออย่างมากในแต่ละรัฐ

โดยมีรายงานว่าจาก 36 รัฐและดินแดนสหภาพ มี 25 รัฐที่มีปริมาณน้ำฝนอยู่ในช่วงปกติ (normal) มี 5 รัฐที่ยังขาดแคลนน้ำฝน (deficient) และ 5 รัฐที่อยู่ในกลุ่มมีปริมาณน้ำฝนเกิน (excess) ขณะที่รัฐลาดักห์ (Ladakh) มีปริมาณน้ำฝนเกินไปมาก (large excess)

โดยที่รัฐอรุณาจัลประเทศ อัซสัม เมฆาลัย สิกขิม และพิหาร ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ (the Northeast states of Arunachal Pradesh, Assam, Meghalaya, Sikkim, and Bihar) ต้องเผชิญกับการขาดแคลนน้ำต่ำกว่าปกติ 20-45% แต่ภูมิภาคต่างๆ เช่น ฌาร์ขัณฑ์ เดลี ราชสถาน มัธยประเทศ และปัญจาบ

(Jharkhand, Delhi, Rajasthan, Madhya Pradesh, and Puducherry) มีปริมาณน้ำเกินมาตรฐาน 30-58% ขณะที่ Ladakh มีปริมาณน้ำฝนสูงกว่าปกติถึง 115%

ที่มา Oryza.com

บังคลาเทศ

สำนักข่าว The Business Standard รายงานว่า รัฐบาลบังคลาเทศประกาศเมื่อกลางสัปดาห์ที่ผ่านมาว่าจะอนุญาตให้นำเข้าข้าวปลอดภาษีจำนวน 500,000 ตัน เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวในอินเดียพุ่งสูงขึ้นถึง 14% ภายในสองวันหลังจากบังกลาเทศยกเลิกภาษีนำเข้าข้าวสาร 20% ส่งผลให้ผู้ค้าข้าวข้ามพรมแดนเร่งดำเนินการส่งออก

ทั้งนี้ รัฐบาลบังคลาเทศประกาศว่าจะอนุญาตให้นำเข้าข้าวปลอดภาษีจำนวน 500,000 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 16% ในปีงบประมาณปัจจุบัน โดยบังกลาเทศนำเข้าข้าว 1.3 ล้านตันในปีที่แล้วเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น

เจ้าหน้าที่ทางการกล่าวว่ามาตรการนี้มีจุดประสงค์เพื่อบรรเทาแรงกดดันต่อผู้บริโภคที่กำลังเผชิญกับภาวะเงินเฟ้อด้านอาหาร ผู้นำเข้ากล่าวเสริมว่าขณะนี้มีการจองสินค้าผ่านทางบกเปตราโพล-เบนนาโพล (the Petrapole-Benapole land port) ซึ่งเป็นท่าที่พลุกพล่านที่สุดระหว่างสองประเทศ

นายสุรจ อาการ์วาล ซีอีโอของ RiceVilla กล่าวว่า ในแง่ของโลจิสติกส์และต้นทุน การส่งออกข้าวผ่านชายแดนเปตราโพล-เบนนาโพลนั้นมีการแข่งขันสูงกว่า พร้อมระบุว่ารถบรรทุกเริ่มเคลื่อนเข้าสู่บังกลาเทศในคืนเดียวกับที่มีการประกาศดังกล่าว

ขณะที่รายงานจากสื่ออินเดียแสดงให้เห็นว่าราคาขายปลีกข้าวในประเทศได้พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยข้าวพันธุ์สวาร์นา (Swarna variety) เพิ่มขึ้นจาก 34 รูปีเป็น 39 รูปีต่อกิโลกรัม ข้าวพันธุ์มินิเกต (Miniket) เพิ่มขึ้นจาก 49 รูปีเป็น 55 รูปี ข้าวพันธุ์รัตนนา (Ratna) เพิ่มขึ้นจาก 36-37 รูปีเป็น 41-42 รูปี และข้าวพันธุ์โซนา มาซูรี (Sona Masoori) เพิ่มขึ้นจาก 52 รูปีเป็น 56 รูปี

ทั้งนี้ สำนักข่าว the Times of India รายงานว่า ผู้ค้าข้าวชาวอินเดียกล่าวว่า พวกเขาได้รับข้อมูลล่วงหน้าเกี่ยวกับแผนการของบังกลาเทศที่จะยกเว้นภาษีและเริ่มกักตุนข้าวใกล้ชายแดนก่อนที่จะมีการตัดสินใจดังกล่าว ซึ่งแม้การส่งออกจะพุ่งสูงขึ้นอย่างกะทันหัน แต่ปริมาณข้าวของอินเดียยังคงเพียงพอ โดยนาย CK Rao ผู้ประกอบการโรงสีข้าวจากรัฐอานธรประเทศ ยืนยันว่ารถบรรทุกของเขาได้เดินทางไปบังกลาเทศหลังจากที่มีการประกาศจากรัฐบาลบังคลาเทศแล้วในทันที

ทางด้านเจ้าหน้าที่บังกลาเทศคาดการณ์ว่ามาตรการนี้จะช่วยบรรเทาราคาข้าวในประเทศในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า

ขณะที่นายเคชาบ กุมาร ฮัลเดอร์ (Keshab Kumar Halder) จากบริษัทฮัลเดอร์ เวนเจอร์ จำกัด (Halder Venture Limited) บอกกับสื่ออินเดียว่า แม้ว่าราคาข้าวโลกจะลดลงเนื่องจากอุปทานส่วนเกิน แต่คำสั่งซื้อจากบังกลาเทศจะช่วยให้ตลาดอินเดียฟื้นตัวจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ผ่านมา โดยการสร้างความต้องการและชดเชยราคาข้าวโลกที่ตกต่ำได้บางส่วน

ทั้งนี้ สิ่งสำคัญที่สุดของรัฐบาลบังคลาเทศยังคงอยู่ที่การสร้างเชื่อมั่นว่าจะมีอุปทานเพียงพอในช่วงฤดูแล้ง และการรักษาราคาข้าวให้อยู่ในระดับที่ผู้บริโภคเอื้อมถึงได้

สำนักข่าว bdnews24.com และ Dhaka Tribune รายงานว่า รัฐบาลบังกลาเทศได้บรรลุเป้าหมายการจัดซื้อข้าวและข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลโบโรปี 2568 (the 2025 Boro season) เกินเป้าหมาย โดยกระทรวงอาหารระบุว่าเป็นการจัดซื้อธัญพืชอาหารสูงสุดในประวัติศาสตร์ของประเทศ

ตามตัวเลขอย่างเป็นทางการ มีการจัดซื้อข้าวเปลือก 376,942 ตัน จากเป้าหมาย 350,000 ตัน รวมกับข้าวึ่ง (parboiled rice) ประมาณ 1.406 ล้านตัน และข้าวขาว (Atap rice) จำนวน 51,307 ตัน โดยโครงการจัดซื้อในฤดูกาลโบโรปี 2568 ได้กำหนดเป้าหมายไว้ที่ข้าวข้าวึ่งที่ 1.4 ล้านตัน และข้าวขาว 50,000 ตัน

รัฐบาลจัดซื้อข้าวเปลือกและข้าวจากเกษตรกรและซัพพลายเออร์เป็นประจำทุกปี นอกเหนือจากการนำเข้าข้าวและข้าวสาลีสำหรับโครงการความปลอดภัยทางสังคม โดยธัญพืชที่จัดซื้อจะถูกแจกจ่ายผ่านโครงการอาหารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (food-friendly schemes) การช่วยเหลือผู้ยากไร้ (assistance for the poor) โครงการอาหารเพื่องาน (food-for-work initiatives) การขายในตลาดเปิด (open market sales) การขายบัตรครอบครัวของบริษัทการค้า (Trading Corporation family card sales) และสิ่งของบรรเทาทุกข์ฉุกเฉิน

ปัจจุบัน มีข้าวเปลือก ข้าวสาร และข้าวสาลีมากกว่า 2.05 ล้านตันถูกเก็บไว้ในคลังสินค้าของกระทรวงอาหารทั่วประเทศ

สำหรับการจัดซื้อในปีนี้ รัฐบาลกำหนดราคาข้าวเปลือกฤดูกาลโบโรไว้ที่ 36 টাকা (ประมาณ 0.29 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อกิโลกรัม และข้าวึ่งที่ 49 টাকা (ประมาณ 0.40 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อกิโลกรัม ซึ่งสูงกว่าราคาปีที่แล้วถึง 4 টাকা (ประมาณ 0.04 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ขณะที่ข้าวขาวยังคงราคาเดิมที่ 44 টাকা (ประมาณ 0.36 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อกิโลกรัม และข้าวสาลีตั้งราคาไว้ที่ 36 টাকা (ประมาณ 0.29 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อกิโลกรัม แม้ว่าจะยังไม่มีประกาศเป้าหมายที่ชัดเจนก็ตาม การดำเนินการจัดซื้อได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 24 เมษายน ถึง 31 สิงหาคม

ก่อนหน้านี้ หนังสือพิมพ์ the Daily Sun รายงานว่า การจัดซื้อข้าวในบังกลาเทศกำลังประสบปัญหาเนื่องจากการจัดเก็บภาษี 0.5% (source tax) สำหรับการซื้อข้าวภายในประเทศ โดยอ้างอิงเอกสารอย่างเป็นทางการที่นำเสนอในการประชุมคณะกรรมการติดตามและวางแผนด้านอาหาร (Food Planning and Monitoring Committee) เมื่อเร็วๆ นี้ ซึ่งมีที่ปรึกษาทางการเงิน (the Finance Adviser) เป็นประธาน

ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2568 การจัดซื้อข้าวเปลือกมีจำนวน 377,000 ตัน จากเป้าหมาย 350,000 ตัน ขณะที่ข้าวึ่ง (parboiled rice) มีปริมาณ 961,000 ตัน จากเป้าหมาย 1.4 ล้านตัน และข้าวขาว (Atap rice) มีปริมาณ 27,908 ตัน จากเป้าหมาย 35,000 ตัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดหาข้าวเปลือกได้มากกว่ากำหนดสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง 26,942 ตัน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการขออนุมัติเพิ่มเติมจากที่ประชุม

ด้านกรมการอาหาร (The Food Department) เสนอให้จัดซื้อข้าวสารึ่ง (parboiled rice) ฤดูกาลผลิต Boro เพิ่มอีก 50,000 ตัน และข้าวขาว (Atap rice) อีก 15,000 ตันในฤดูกาลนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดจำหน่ายข้าว 3.123 ล้านตันในปีงบประมาณ 2568-2569 เพื่อสร้างความมั่นใจในราคาตลาดที่เป็นธรรม ลดการนำเข้า และประหยัดเงินตราต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่กล่าวว่าภาษีที่จัดเก็บจากแหล่งผลิตกำลังทำให้เกษตรกร ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารภาษีหรือความรู้เกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษี ไม่กล้าขายข้าวให้รัฐบาล เนื่องจากเห็นว่าเงินที่ได้รับลดลง โดยคาดว่าจะกิจกรรมจัดซื้อจัดจ้างจะดำเนินต่อไปจนถึงกลางเดือนสิงหาคมนี้

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว Asia Network News รายงานว่า การส่งออกข้าวบาสมัติของปากีสถานเพิ่มขึ้นเป็น 772,725 ตัน มูลค่า 876.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณ 2567 เพิ่มขึ้นจาก 595,120 ตัน มูลค่า 650.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีก่อนหน้า ขณะที่ราคาส่งออกเฉลี่ยก็เพิ่มขึ้นจาก 1,092.93 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เป็น 1,134.86 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ทั้งนี้ จากการที่สหรัฐฯได้ประกาศจะเก็บภาษีข้าวบาสมัติอินเดียในอัตรา 50% จากข้อพิพาททางการค้าที่เชื่อมโยงกับรัสเซีย ทำให้ผู้ซื้อที่มีความต้องการข้าวบาสมัติหันไปหาปากีสถาน ซึ่งจะถูกเก็บภาษีเพียง 19%

ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึงตุลาคม 2567 สหรัฐอเมริกาคิดเป็น 24% (1,519 shipments) ของการส่งออกข้าวบาสมัติของปากีสถาน แชนฮัวอิตาลี (14% (908 shipments)) และสหราชอาณาจักร (11% (716 shipments)) โดยทั้งสามตลาดนี้มีส่วนแบ่งการส่งออก 49% ของการส่งออกทั้งหมด

มีการประเมินว่าเมื่อคิดตามอัตราภาษีที่สหรัฐฯจะเรียกเก็บ ราคาข้าวบาสมัติของปากีสถานจะอยู่ที่ประมาณ 1,450 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งต่ำกว่าราคา 1,800 ดอลลาร์สหรัฐของอินเดียอย่างมาก ทำให้ชาวอินเดียสามารถแข่งขันกับผู้ซื้อจากสหรัฐฯ ได้ดีกว่า โดยมีรายงานข่าวจากสื่ออินเดียระบุว่าการขึ้นภาษีอาจทำให้การส่งออกข้าวบาสมัติของอินเดียไปยังสหรัฐฯ ลดลงถึง 50-80%

ทางด้านผู้ค้าปลีกทั่วสหรัฐฯ รายงานว่ามีความสนใจในข้าวบาสมัติของปากีสถานเพิ่มขึ้นแล้ว โดยนาย Khan Mohammed พนักงานขายของซูเปอร์มาร์เก็ตในสปริงฟิลด์ รัฐเวอร์จิเนีย (Super Halal grocery in Springfield, Virginia) กล่าวว่า ข้าวปากีสถานได้รับความนิยมอยู่แล้ว

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the US Department of Agriculture; USDA) ระบุว่า การนำเข้าข้าวของสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา จาก 7% ของตลาดภายในประเทศในปี 2536/37 เป็นมากกว่า 25% ในปี 2565/2566 โดยกว่า 60% ของการนำเข้าเหล่านี้ประกอบด้วยข้าวหอมพันธุ์จากเอเชีย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิจากไทย และข้าวบาสมัติจากอินเดียและปากีสถาน

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) แสดงให้เห็นว่าการนำเข้าข้าวหอมของสหรัฐฯ ได้เติบโตขึ้นจนมีส่วนแบ่งตลาดภายในประเทศมากกว่า 25% และคาดว่าจะความต้องการจะยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแม้ว่าสหรัฐฯ จะผลิตข้าวหอมบางชนิดภายในประเทศ แต่ข้าวหอมเหล่านี้มีคุณภาพและกลิ่นหอมที่แตกต่างจากข้าวในเอเชีย

ที่มา Oryza.com

ไนจีเรีย

นิตยสาร Milling MEA รายงานว่า สมาคมเกษตรกร (the All Farmers Association of Nigeria) พอค้าคนกลาง และผู้ค้าที่ขาดความรับผิดชอบ สร้างสถานการณ์ให้เกิดการขาดแคลนเทียมโดยการกักตุนและบรรจข้าวใหม่ แม้ว่ารัฐบาลจะอุดหนุนและยกเว้นการนำเข้าก็ตาม

ราคาข้าวในไนจีเรียพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยข้าวสารท้องถื่นขนาด 50 กิโลกรัมขายในราคา 43-53 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเกือบ 45% จากสองเดือนก่อน

ผู้นำจากสมาคมชาวนาไนจีเรีย (the All Farmers Association of Nigeria (AFAN)) และ (the Rice Farmers Association of Nigeria (RIFAN)) ได้โต้แย้งว่าความไม่มั่นคงของราคาเกิดจากการปั่นราคามากกว่าผลผลิตที่ต่ำ โดยเรียกร้องให้รัฐบาลมีส่วนร่วมโดยตรงกับเกษตรกรที่แท้จริงและเสริมสร้างการกำกับดูแล

ผู้ค้ายังยืนยันถึงผลกระทบของการยกเว้นการนำเข้าที่หมดอายุลง โดยข้าวที่มีตราจากต่างประเทศ (foreign-branded rice) มีราคาสูงถึง 99 ดอลลาร์สหรัฐต่อถุง ซึ่งหากปราศจากกฎระเบียบที่เข้มงวดขึ้นและการสนับสนุนจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเตือนว่าราคาข้าวอาจยังคงสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ครัวเรือนชาวนาไนจีเรียตึงเครียดมากขึ้น

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประมาณการว่าผลผลิตข้าวสารของไนจีเรียสำหรับปีการตลาด (MY) 2568/69 จะอยู่ที่ประมาณ 5.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6% จากรายงานในเดือนที่แล้ว แต่ลดลง 4% จากผลผลิตสูงสุดเป็นประวัติการณ์ของปีที่แล้ว

พื้นที่เพาะปลูกโดยประมาณอยู่ที่ 28.125 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 6.25 ล้านไร่ หรือประมาณ 29% จากพื้นที่เพาะปลูกที่ปรับเพิ่มเติมเดือนที่แล้ว และคงที่จากปีที่แล้ว ขณะที่ผลผลิตเฉลี่ย (Yield (rough basis)) อยู่ที่ประมาณ 313.6 กิโลกรัม ต่อไร่ ลดลง 18% จากผลผลิตที่ปรับเพิ่มเติมเดือนที่แล้ว แต่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย 5 ปี ขณะที่ประมาณการพื้นที่เพาะปลูกในช่วงสิบปีที่ผ่านมา มีการปรับเพิ่ม ในขณะที่ประมาณการผลผลิตมีการปรับลด เพื่อให้ประมาณการผลผลิตในอดีตส่วนใหญ่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้แก้ไขประมาณการพื้นที่ปลูกข้าวของไนจีเรียในช่วงสิบปีที่ผ่านมา หลังจากที่กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทแห่งสหพันธรัฐไนจีเรีย (Nigeria's Federal Ministry of Agriculture and Rural Development (MFARD)) ได้เผยแพร่ประมาณการพื้นที่ปลูกข้าวและผลผลิตในอดีต ซึ่งระบุว่าพื้นที่ปลูกข้าวเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 25 ล้านไร่ หลังปีงบประมาณ 2561/2562

นอกจากนี้ “แผนที่การกระจายพันธุ์ข้าวแอฟริกา 20 เมตร ปี 2566” ที่เผยแพร่ในเดือนพฤษภาคม 2568 โดยสถาบันวิจัยสารสนเทศอวกาศ (the Aerospace Information Research Institute; AIR) สังกัดสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งชาติจีน (the Chinese Academy of Sciences; CAS) ประเมินพื้นที่ปลูกข้าวของไนจีเรียในปี 2566 ไว้มากกว่า 25 ล้านไร่

การประมาณพื้นที่ปลูกข้าวในปี 2566 สำหรับประเทศในแอฟริกาโดย AIR/CAS มาจากภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-1 และ Sentinel-2 ความละเอียด 20 เมตร ซึ่งใช้เทคนิคคลาวด์คอมพิวเตอร์ขั้นสูงของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ครอบคลุมทุกทวีปตลอดฤดูกาลเพาะปลูก

ชุดข้อมูล AI cloud computing ชุดใหม่นี้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งทวีป มีฤดูกาลเพาะปลูกหลายฤดูกาล และมีความละเอียดเชิงพื้นที่มากกว่า 30 เมตร ทำให้การประมาณพื้นที่ปลูกข้าวทั่วประเทศมีความแม่นยำมากขึ้นในประเทศส่วนใหญ่ในแอฟริกาที่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดเล็กน้อยกว่าหนึ่งเฮกตาร์ หรือประมาณ 6.25 ไร่

ทั้งนี้ไนจีเรียเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดในแอฟริกา และมีการปลูกข้าวในเกือบทุกรัฐ โดยทั่วไปแล้ว ข้าวส่วนใหญ่จะปลูกในช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนเมษายนถึงธันวาคม และผลผลิตในฤดูแล้งที่ชลประทานจะมีสัดส่วนเล็กน้อยในช่วงเดือนตุลาคมถึงมิถุนายน

การประมาณพื้นที่ปลูกข้าวที่ปรับปรุงแล้วซึ่งได้มาจากข้อมูล Sentinel ที่ประมวลผลด้วย AI cloud สามารถตรวจจับพื้นที่ปลูกข้าวได้ทั้งในฤดูฝน (อาศัยน้ำฝน) และฤดูแล้ง (ชลประทาน) ในแอฟริกา
ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 5 สิงหาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,476,990 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 14.75% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,287,082 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 176,229 ตัน ลดลงประมาณ 5.41% เมื่อเทียบกับจำนวน 186,314 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,300,762 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 18.17% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,100,768 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 477,752 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 23.59% เมื่อเทียบกับจำนวน 386,546 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 5 สิงหาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 45,184 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 5 สิงหาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 232,595 ตัน เนเธอร์แลนด์ 208,904 ตัน สเปน 189,106 ตัน อิตาลี 174,637 ตัน เบลเยียม 119,777 ตัน โปแลนด์ 104,154 ตัน โปรตุเกส 100,527 ตัน เยอรมนี 94,946 ตัน สาธารณรัฐเชค 59,511 ตัน บัลแกเรีย 43,445 ตัน สวีเดน 36,323 ตัน ลิทัวเนีย 16,504 ตัน สโลวาเกีย 16,493 ตัน เดนมาร์ก 13,896 ตัน กรีซ 12,880 ตัน ไอร์แลนด์ 9,983 ตัน ฮังการี 7,352 ตัน ออสเตรีย 6,865 ตัน โรมาเนีย 6,488 ตัน ไชปรัส 6,752 ตัน ฟินแลนด์ 5,629 ตัน มอลตา 3,967 ตัน โครเอเชีย 3,023 ตัน ลัตเวีย 2,149 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 3 สิงหาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากอินเดียจำนวน 113,291 ตัน เพิ่มขึ้น 160.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 98,583 ตัน ลดลง 26.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 90,792 ตัน เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 63,733 ตัน เพิ่มขึ้น 56.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 50,787 ตัน ลดลง 18.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 259,046 ตัน เพิ่มขึ้น 19.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 223,029 ตัน เพิ่มขึ้น 10.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 171,825 ตัน เพิ่มขึ้น 15.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 136,214 ตัน เพิ่มขึ้น 14.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 109,482 ตัน ลดลง 8.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 418,277 ตัน เพิ่มขึ้น 57.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 23,956 ตัน เพิ่มขึ้น 12.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 19,552 ตัน เพิ่มขึ้น 6.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 18,702 ตัน เพิ่มขึ้น 2.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากตุรกีจำนวน 13,184 ตัน เพิ่มขึ้น 185.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 3 สิงหาคม 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 103,750 ตัน สเปน 95,934 ตัน โปรตุเกส 77,842 ตัน เนเธอร์แลนด์ 71,926 ตัน อิตาลี 41,030 ตัน ฝรั่งเศส 29,250 ตัน

บัลแกเรีย 6,741 ตัน โปแลนด์ 6,090 ตัน เดนมาร์ก 3,488 ตัน เยอรมนี 3,030 ตัน โรมาเนีย (RO) 2,246 ตัน กรีซ (EL) 1,103 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 1,031 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 187,671 ตัน เนเธอร์แลนด์ 166,811 ตัน อิตาลี 100,460 ตัน โปแลนด์ 77,814 ตัน เบลเยียม 69,561 ตัน สเปน 69,468 ตัน เยอรมนี 67,778 ตัน สาธารณรัฐเชค 52,079 ตัน บัลแกเรีย 39,959 ตัน สวีเดน 36,250 ตัน โปรตุเกส 29,245 ตัน ลิทัวเนีย 20,698 ตัน สโลวีเนีย (SI) 16,971 ตัน กรีซ (EL) 13,338 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 11,634 ตัน เดนมาร์ก 11,723 ตัน ไซปรัส 6,170 ตัน ออสเตรีย 5,938 ตัน ฟินแลนด์ 5,249 ตัน ฮังการี 5,254 ตัน โครเอเชีย (HR) 4,678 ตัน โรมาเนีย (RO) 3,767 ตัน มอลต้า 3,219 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 387,005 ตัน เนเธอร์แลนด์ 52,181 ตัน สเปน 40,512 ตัน ฝรั่งเศส 25,305 ตัน โปแลนด์ 18,226 ตัน อิตาลี 13,310 ตัน ลิทัวเนีย 4,355 ตัน โปรตุเกส 2,959 ตัน สาธารณรัฐเชค 985 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567- 3 สิงหาคม 2568 เช่น อิตาลี 113,284 ตัน กรีซ (EL) 38,861 ตัน สเปน 30,619 ตัน เบลเยียม 21,554 ตัน โปรตุเกส 14,409 ตัน เนเธอร์แลนด์ 14,326 ตัน บัลแกเรีย 10,399 ตัน ลิทัวเนีย 6,683 ตัน เยอรมนี 3,477 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,670 ตัน โปแลนด์ 2,432 ตัน โรมาเนีย 1,721 ตัน โครเอเชีย (HR) 984 ตัน ฝรั่งเศส 935 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 6,115 ตัน อิตาลี 4,395 ตัน เบลเยียม 1,255 ตัน โปรตุเกส 984 ตัน กรีซ (EL) 911 ตัน เนเธอร์แลนด์ 908 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนสิงหาคม 2568 ซึ่งทางด้านสถานการณ์ราคาข้าวนั้น ราคาข้าวจากผู้ส่งออกรายใหญ่อื่นๆ ยังคงมีแนวโน้มลดลง โดยราคาข้าวของสหรัฐฯ ลดลง 13 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน อยู่ที่ 639 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากการขายไปยังตลาดหลักในละตินอเมริกายังคงลดลง เช่นเดียวกับราคาข้าวของอุรุกวัยที่ลดลง 3 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน อยู่ที่ 50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากการขายไปยังตลาดหลักซบเซาลง

ขณะที่ราคาข้าวอินเดียปรับตัวสูงขึ้น 4 ดอลลาร์สหรัฐ อยู่ที่ 375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากบังคลาเทศเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับราคาข้าวเวียดนามที่ปรับตัวสูงขึ้น 16 ดอลลาร์สหรัฐ อยู่ที่ 394 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากความต้องการข้าวจากตลาดหลักในเอเชีย เช่น ฟิลิปปินส์ และแอฟริกาเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนทางกับราคาข้าวไทยที่ปรับลดลง 15 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 369 ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อดึงดูดความต้องการจากผู้นำเข้า ส่วนราคาข้าวปากีสถานลดลง 29 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 362 ดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากความต้องการข้าวจากประเทศในแถบแอฟริกาลดลง

สำหรับภาพรวมปี 2567/68 นั้น การผลิตข้าวทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงในเดือนนี้ เนื่องจากผลผลิตข้าวในอินโดนีเซียมีปริมาณลดลง และการบริโภคและสต็อกข้าวทั่วโลกก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน ขณะที่คาดการณ์ว่าการค้าโลกจะสูงขึ้น โดยการส่งออกจากเมียนมา เวียดนาม และไทยเพิ่มขึ้น

ส่วนภาพรวมปี 2568/69 คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวทั่วโลกไม่เปลี่ยนแปลงจากเดือนที่แล้ว ขณะที่คาดการณ์ว่าการค้าโลกจะสูงขึ้น โดยการส่งออกจากเมียนมา และสหรัฐฯเพิ่มขึ้น ส่วนการบริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากประเทศไนจีเรีย แต่สต็อกข้าวทั่วโลกมีแนวโน้มลดลง เช่น ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ และเมียนมา เป็นต้น

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้คาดการณ์ในเบื้องต้นว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2568/69 (2025/26) (ปีปฏิทิน 2569) จะมีจำนวน 541.46 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.12% เมื่อเทียบกับจำนวน 540.83 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/87 (2024/25) (ปีปฏิทิน 2568) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น ประเทศอินเดีย จีน บังกลาเทศ เมียนมา ปากีสถาน จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ขณะที่คาดว่า ประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บราซิล ญี่ปุ่น รวมทั้งสหรัฐฯจะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) ประเทศต่างๆจะมีผลผลิตข้าวดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 151.0 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งจะถือเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 150.0 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 2) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 146.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% จากจำนวน 145.28 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68
- 3) ประเทศบังกลาเทศจะมีผลผลิต 37.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 33.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 5) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 26.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับในปี 2567/68
- 6) ประเทศไทยคาดว่าจะมีผลผลิต 20.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 20.55 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 7) ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.3 ล้านตัน ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 8) ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 9.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 8.1 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.28 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศสหรัฐฯจะมีผลผลิต 6.62 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.54 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.9 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2567/68

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 541.97 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 532.92 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น จีน อินเดีย บังกลาเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไนจีเรีย บราซิล เนปาล ปากีสถาน จะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น รวมทั้งสหรัฐฯคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) ประเทศต่างๆจะมีความต้องการบริโภคข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 146.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.46% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)

- 2) ประเทศอินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 126.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568)
- 3) ประเทศบังกลาเทศ 38.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 4) ประเทศอินโดนีเซีย 35.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 5) ประเทศเวียดนาม 22.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 6) ประเทศฟิลิปปินส์ 17.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 7) ประเทศไทย 12.65 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 8) ประเทศเมียนมา 10.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 9) ประเทศญี่ปุ่น 8.0 ล้านตัน ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 10) ประเทศไนจีเรีย 8.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 11) ประเทศบราซิล 7.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 12) ประเทศสหรัฐอเมริกา 5.3 ล้านตัน ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 13) ประเทศเนปาล 4.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 14) ประเทศปากีสถาน 4.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68
- 15) ประเทศอียิปต์ 4.05 ล้านตัน เท่ากับปี 2567/68

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2568/69 (ปี 2569) คาดว่าจะอยู่ที่ 186.7 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 187.22 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2567/68 (2568) เนื่องจากยังคงคาดว่าจะสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี 2568/69 (ปี 2569) สต็อกข้าวของประเทศจีนจะมีประมาณ 104.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 55.97% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศอินเดียจะมีประมาณ 45.5 ล้านตัน ลดลง 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 24.37% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียคาดว่าจะมี 4.57 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 16.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะในปี 2568/69 จะมีสต็อกประมาณ 3.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.9% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 เวียดนามคาดว่าจะมี 2.94 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.4% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ไนจีเรียคาดว่าจะมี 2.02 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 7.7% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 และสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะมี 1.42 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 11.5% เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ขณะที่ประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2567/68 (ปี 2568) จะมีประมาณ 3.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 19.3% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2567/68 (ปี 2568) ที่จำนวน 3.11 ล้านตัน

ทางการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2568/69 (ปีปฏิทิน 2569) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 62.04 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับจำนวน 62.04 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2567/68 (ปีปฏิทิน 2568) โดยคาดว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญเกือบทุกประเทศจะส่งออกรวมมากขึ้น เช่น อินเดีย ไทย ปากีสถาน กัมพูชา บราซิล ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ไนจีเรีย อิรัก มาเลเซีย สหรัฐฯ กินี แอฟริกาใต้ อิหร่าน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น

โดยในส่วนของการตลาดนำเข้านั้นคาดว่าจะในปี 2569 ประเทศต่างๆคาดว่าจะนำเข้าข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 5.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามจะนำเข้า 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2568

- 3) ประเทศไนจีเรียจะนำเข้า 3.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 4) ประเทศจีนจะนำเข้า 2.6 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
 - 5) ประเทศอิรักจะนำเข้า 2.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 6) ประเทศในสหภาพยุโรปจะนำเข้า 2.2 ล้านตัน ลดลง 8.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 7) ประเทศซาอุดีอาระเบียจะนำเข้า 1.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2568
 - 8) ประเทศมาเลเซียจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.1% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 9) ประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำเข้า 1.60 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 10) ประเทศเซเนกัลจะนำเข้า 1.65 ล้านตัน ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 11) ประเทศไอวอรีโคสต์จะนำเข้า 1.60 ล้านตัน ลดลง 13.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 12) ประเทศแอฟริกาใต้จะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 13) ประเทศกินีจะนำเข้า 1.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.2% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 14) ประเทศอิหร่านจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 15) ประเทศบังกลาเทศจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 50% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 16) ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จะนำเข้า 0.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.6% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 17) ประเทศกาน่าจะนำเข้า 0.93 ล้านตัน ลดลง 15.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 18) ประเทศโมซัมบิกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 19) ประเทศบราซิลจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 20) ประเทศแคเมอรูนจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.5% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 21) ประเทศเม็กซิโกจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 22) ประเทศบูร์กินาฟาโซจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 23) ประเทศเยเมนจะนำเข้า 0.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10% เมื่อเทียบกับปี 2568
 - 24) ประเทศอินโดนีเซียจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 14.3% เมื่อเทียบกับปี 2568
- สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2569 คาดว่าประเทศต่างๆจะส่งออกข้าว ดังนี้

- 1) ประเทศอินเดียคาดว่าจะในปี 2569 จะส่งออกได้ 25 ล้านตัน เท่ากับจำนวน 25 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 2) ประเทศเวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.9 ล้านตัน ลดลง 3.7% เมื่อเทียบกับ 8.2 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 3) ประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.2 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 4) ประเทศปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 5.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับ 5.2 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 5) ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 4.0 ล้านตัน ในปี 2568
- 6) ประเทศสหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.2% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 2.98 ล้านตัน ในปี 2568

- 7) ประเทศเมียนมาคาดว่าจะส่งออก 1.8 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2568
- 8) ประเทศบราซิลคาดว่าจะส่งออก 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 27.5% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 9) ประเทศอูรูกวัยคาดว่าจะส่งออก 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.1% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- 10) ประเทศจีนคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน ลดลง 14.3% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2568
- ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, August 2025)

